

Zprávy

**Moravskoslezské pobočky
České botanické společnosti**

3

Příloha 1

Výsledky floristického minikurzu Moravskoslezské
pobočky ČBS po Osoblažsku (7.–9. června 2013)

Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS

č. 3

Příloha 1

Redakční rada:

Petr Kocián (předseda), Blanka Brandová, Martin Dančák, David Hlisnikovský, Veronika Kalníková, Svatava Kubešová, Marie Popelářová, Jana Tkáčiková

Za správnost textu odpovídají autoři.

Publikace neprošla jazykovou úpravou.

Fotografie:

titulní strana obálky: M. Popelářová [pole u Vína, 8. VI. 2013]

str. 3: Z. Mruzíková [PP Oblík u Dívčího Hradu, 4. IX. 2014]

Autoři ostatních fotografií jsou uvedeni v textu.

Adresa vydavatele:

Muzeum regionu Valašsko, p. o., Horní náměstí 2, 755 01 Vsetín

tel.: +420 571 411 690, e-mail: muzeum@muzeumvalassko.cz

Tisk:

Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace

Vydáno ve spolupráci s Moravskoslezskou pobočkou České botanické společnosti, Zámecká 3, 757 01 Valašské Meziříčí.

Informace o Moravskoslezské pobočce ČBS jsou dostupné na www.ms-cbs.cz.

2014 © Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace

ISBN 978-80-87614-29-7

Děkujeme všem účastníkům kurzu za jejich zájem o osoblažskou květenu a krajinu, vedoucím exkurzí za jejich práci v terénu i primární výsledky, a dále děkujeme za poskytnuté zápisky také Lucii Kobrlové, Jiřímu Ledererovi, Petře Mičkové, Marii Popelářové a Dagmar Zábranské.

editoři

Obsah

Úvod (<i>Mruzíková</i>)	5
Stručné charakteristiky Osoblažska (<i>Mruzíková</i>)	5
Poloha	5
Geomorfologie a geologie	5
Vodstvo, mokřady	6
Klima	7
Osídlení	7
Krajina	8
Fytogeografie, potenciální přirozená vegetace	8
Ochrana přírody a krajiny	8
Kdo se v minulosti zajímal o Osoblažsko (<i>Mruzíková</i>)	9
Metodika (<i>Hlisnikovský & Mruzíková</i>)	9
Přehled lokalit (<i>Hlisnikovský</i>)	11
Přehled zapsaných taxonů (<i>Hlisnikovský et al.</i>)	19
Přehled ohrožených taxonů zaznamenaných během kurzu (<i>Mruzíková & Hlisnikovský</i>)	39
Shrnutí (<i>Hlisnikovský & Mruzíková</i>)	41
Literatura a další zdroje	44

Výsledky floristického minikurzu Moravskoslezské pobočky ČBS po Osoblažsku (7.–9. června 2013)

ZUZANA MRUZÍKOVÁ¹ & DAVID HLISNIKOVSKÝ² (eds)

1) Dívčí Hrad 20, CZ-793 99 Osoblaha; e-mail: mruzikova@seznam.cz

2) Sadová 605, CZ-738 01 Frýdek-Místek; e-mail: david.hlisnikovsky@email.cz

Úvod

Před 25 lety se uskutečnil floristický kurz ČSBS v Bruntále, jehož výsledky byly publikovány o 10 let později (Hradílek 1999). Několik exkurzních tras bylo vedeno i na Osoblažsko, kde se nyní rozhodli uspořádat floristický minikurz členové Moravskoslezské pobočky ČBS. Ten se uskutečnil 7. až 9. června 2013. Kurzu se zúčastnilo na 30 zájemců z různých míst České republiky, nejen z řad členů pobočky.

Organizačně kurz zajišťovali editoři a na vedení exkurzí se podíleli jak členové pobočky – Petr Batoušek, Šárka Cimalová, Martin Dančák, David Hlisnikovský, Zuzana Mruzíková, Marie Sedláčková a Radim J. Vašut, tak „externisté“ Michal Hroneš, Petr Koutecký a Pavel Lustyk. Floristický výklad byl obohacen také o postřehy z oblasti mykologie, které doplňoval další člen pobočky Jiří Lederer.

Z původních deseti naplánovaných exkurzních tras se jich nakonec realizovalo devět a na závěr kurzu jedna skupinka účastníků vyrazila na vybrané zajímavé lokality (z nichž část už byla navštívena v rámci těchto tras a na několik nových lokalit).

Stručné charakteristiky Osoblažska

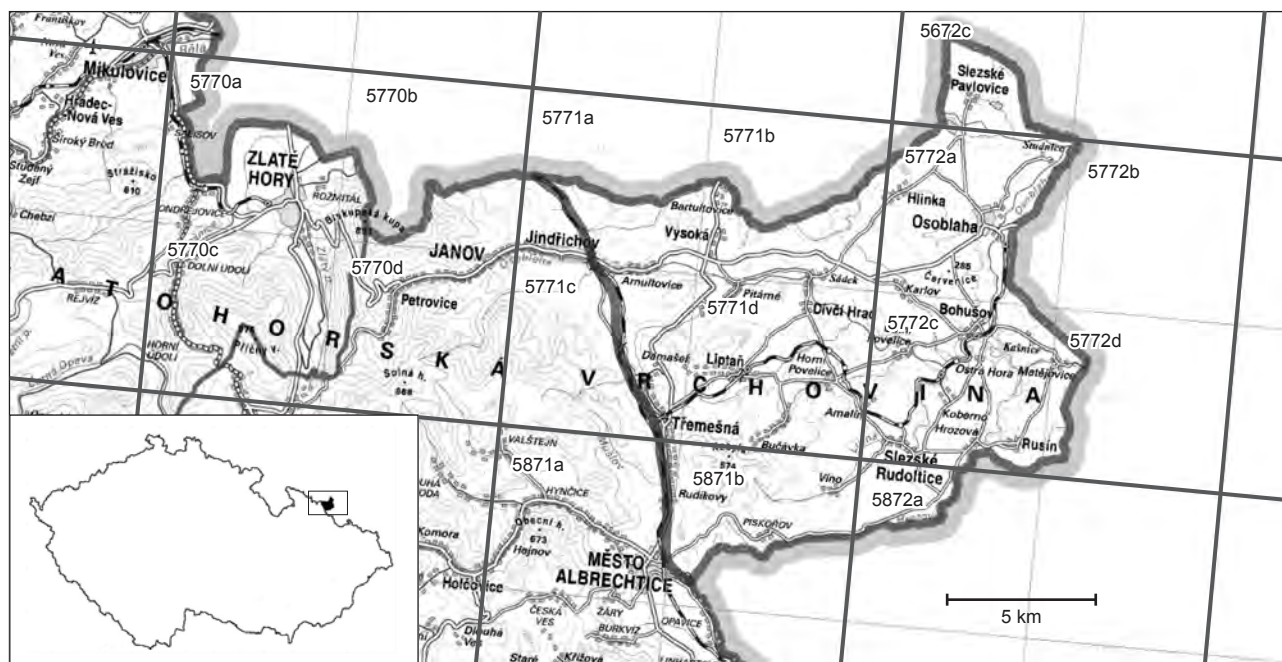
Poloha

Osoblažsko se nachází v severovýchodní části České republiky v Moravskoslezském kraji v okrese Bruntál v Osoblažském výběžku (Obr. 1). Je z velké části uměle ohraničeno státní hranicí s Polskem. Západní hranici lze stanovit přibližně jako spojnici obcí Město Albrechtice – Třemešná – Jindřichov (pro zjednodušení hranice vedena podél železniční trati) avšak výběžek uzavírá až Janov.

Geomorfologie a geologie

Geomorfologicky převážná část území Osoblažska náleží k provincii Česká vysočina (*Krkonoško-jesenická soustava*, *Jesenická podsoustava*, celek *Zlatohorská vrchovina*, podcelek *Jindřichovská pahorkatina* – se šesti okrsky: *Albrechtická kotlina*, *Amalínská vrchovina*, *Arnultovická kotlina*, *Bartultovické vrchy*, *Liptaňská pahorkatina* a *Rudíkovská sníženina*) a jen území v nejsevernější části k provincii *Středoevropská nížina* (*soustava Středopolské nížiny*, *pod्सoustava Slezská nížina*, celek *Opavská pahorkatina* a podcelek *Osoblažská nížina*) (Demek & Mackovčín 2006).

Nadmořské výšky se zde pohybují od 203,4 do přibližně 320 m n. m. ve východní části (nejnižším místem území je soutok řeky Osoblahy a potoka Prudník v severní části

Obr. 1: Mapa zájmového území – Osoblažsko [zdroj mapového podkladu: Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz, zdrojová data: © ČÚZK; upraveno].

území v těsné blízkosti hranice s Polskou republikou) až po 574,1 m n. m. (vrch Kobyla východně Třemešné) v západní části území (Rohlík 1997).

Krajina byla modelována pevninským ledovcem. Pozůstatky zalednění dokládají nunataky, nunakoly, oblíky (ledovcem přemodelované oválné pahorky s nesouměrným podélným profilem, tvořené podložní skalní horninou) nebo trogy (ledovcové údolí s typickým příčným profilem ve tvaru písmene U) (Šimíček 2006) a také bludné balvany nacházející se v území - např. bludný balvan u obce Liptaň (PP Liptaňský bludný balvan). Mezi Ostrou Horou a Matějovicemi se nachází pseudokrasová Matějovická jeskyně ve vrstvách svrchní křídly.

Podloží Osoblažského výběžku je převážně tvořeno spodnokarbonskými (moravické a benešovské vrstvy) a svrchnodevonskými (andělskohorské vrstvy) horninami, které jsou doplněny křídovými pískovci a slínovci (Misař et al. 1996).

Na Osoblažsku se nachází opuštěné a zašlé stěnové a jámové kamenolomy a několik pískoven (jejichž květenu sledovali např. Pečinka & Dočkalová 2004). Z minerálů se zde vyskytovaly nejčastěji limonit a křemen, dále manganové dendrity, kalcit, pyrit, méně pak čedič, fluorit, chalkopyrit a stilpnosiderit (Kruťa 1955).

Z půd převažují kambizemě modální, které směrem na východ přechází v luvizemě a hnědozemě modální, na malé části území zasahují také pseudogleje modální a v okolí vodních toků fluvizemě (Anonymus 2012).

Vodstvo, mokřady

Vodu z území odvádí řeka Osoblaha, tj. od Petrovic po soutok s Mušlovem (uvádí se též po Dívčí Hrad) Petrovický potok. Ta se svými četnými přítoky náleží k povodí Odry, do které se vlévá na území Polska.

Územím dále protéká množství potoků (Karlovský p., Lesný p., Liptaňský p., Lužná, Mušlov, Povelický p., Prudník, Sádecký p. a jiné) a nachází se zde řada rybníků (Bohušov-

ský rybník, Dívčí Hrad, Fulštejnský rybník, Pavlovický rybník I. a II., Pitárno, Rudoltický rybník) včetně několika nádrží vybudovaných v rámci projektů na obnovu mokřadů a podporu biodiverzity.

Záplavy nejsou ani v této oblasti ničím výjimečným. Stejně jako jiné části Moravy (včetně Slezska) postihla v roce 1997 oblast „velká voda“. Řeka Osoblaha se značně rozvodnila také v dalších letech a nejenak tomu bylo i v minulosti, byť rozsah škod v obcích i mimo ně nebyl tak citelný.

Na druhou stranu značná část území Osoblažska byla v minulosti odvodněna, zvláště v okolí potoka Prudník a PR Džungle – rozsah těchto nešetrných zásahů do krajiny dokládá mapa, která je součástí studie Obnova ekologické stability krajiny na Osoblažsku (Bureš et al. 2004).

Toky jsou na mnoha místech regulované (část koryt byla napřímena nebo alespoň zpevněna), ale v současné době získávají zpět svůj přírodě blízký charakter.

Klima

Podle klimatického členění (Quitt 1971) náleží Osoblažsko k mírně teplé klimatické oblasti (MT7, MT9 a MT10).

Nejižnější část je s normálně dlouhým (30 až 40 letních dnů, kdy $T_{\max} \geq 25\text{ °C}$), mírným (140 až 160 dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více; s průměrnou teplotou 16 až 17 °C v červenci), mírně suchým létem, s mírným jarem a mírně teplým podzimem, zima normálně dlouhá, mírně teplá (40 až 50 ledových dnů, kdy $T_{\max} \leq 0,1\text{ °C}$; s průměrnou teplotou -2 až -3 °C v lednu), suchá až mírně suchá s krátkým trváním (60 až 80 dnů) sněhové pokrývky.

Zbývá část Osoblažska se liší jen nepatrně. Léto je zde dlouhé (40 až 50 letních dnů, s průměrnou teplotou 17 až 18 °C v červenci), teplé a (suché až) mírně suché, s mírným (až mírně teplým) jarem, mírně teplým podzimem, krátkou, mírnou a suchou (až velmi suchou) zimou (30 až 40 ledových dnů, s průměrnou teplotou -3 až -4 °C v lednu), opět s krátkým trváním sněhové pokrývky (50 až 60 dnů v teplejší části území a 60 až 80 dnů v chladnější). Na celém území je 110 až 130 mrazivých dnů ($T_{\min} \leq 0,1\text{ °C}$).

Srážkový úhrn ve vegetačním období (duben až září) by se měl pohybovat mezi 400 a 450 mm a v zimním období (říjen až březen) 200 a 300 mm. Přičemž průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více je 100 až 120.

Osídlení

Osoblažsko patří k relativně časně osídleným oblastem. V katastru několika současných obcí byly nalezeny pozůstatky svědčící o osídlení v neolitu, u osady Víno se nachází nejstarší popsané slovanské hradisko v Moravskoslezském kraji. V testamentu biskupa Bruna z roku 1267 je jmenována asi desítka vesnic, které založil, ale též další vesnice založené už dříve Slovy. Osídlení je co do množství osad víceméně rovnoměrné. Větší sídla jsou spíše v západní části (Třemešná, Jindřichov), ale několik jich je i ve východní části území (Osoblaha, Slezské Rudoltice). Převažují obce s méně než 500 obyvateli, ke kterým jsou připojeny menší sousední osady, někde s chalupáři převažujícími nad stálým obyvatelstvem.

Krajina

Osoblažsko je poměrně intenzivně zemědělsky využívanou krajinou. Přezdívá se mu též „Slezská Haná“. Představuje poměrně pestrá mozaiku různých biotopů. Východní část území je poněkud jednotvárnější – s převahou polí a luk, méně s lesy. Západní část je lesnatější, pole a louky doplňují pastviny. Řeka Osoblaha a množství většinou eutrofních rybníků jsou spíše v severní části území, ale několik jich je i v jižní. Zavezená pískovna je u Dolních Povelic, další u Vysoké, několik pískoven je v okolí Osoblahy, jedna na okraji Bohušova směrem na Karlov a největší a ještě donedávna těžená pískovna je mezi Bohušovem a Ostrou Horou.

Luční společenstva mezofilních ovsíkových luk doplňují hlavně vlhké pcháčkové louky přecházející ve vlhká tužebníková lada, méně se vyskytují i střídavě vlhké bezkolencové louky a aluviální psárkové louky. Především při okrajích lesů a na pahorcích v polích se vyskytují acidofilní trávníky mělkých půd. V území se nalézá také množství pastvin (některé zařaditelné k biotopu poháňkových pastvin).

Lesní biotopy jsou často mozaikou hercynských a polonských dubohabřin, které doplňují suché acidofilní doubravy a na svazích suťové lesy. V okolí vodních toků nacházíme nezřídka jasanovo-olšové luhy, místy též měkké či tvrdé luhy nížinných řek a dále rákosiny a vegetaci vysokých ostřic. V Městském lese u Osoblahy se dále nachází vlhké acidofilní doubravy. Bučiny (acidofilní či květnaté) do území zasahují jen okrajově v západní části. Především u rybníků se mohou vyskytovat též mokřadní olšiny a vrbiny.

Fytogeografie, potenciální přirozená vegetace

Podle fytogeografického členění (Skalický 1988) spadá oblast do fytochorionu Vidnavsko-osoblažská pahorkatina (74a) a navazuje na chladnější oblast fytochorionu Jesenické podhůří (75). Ve střeoevropské mapovací síti se jedná o pole 5672 c, 5771 a, b, c, d, 5772 a, b, c, d, 5871 a, b, 5872 a.

Z hlediska biogeografie (Culek et al. 2005) náleží přibližně východní část Osoblažska k 1 Hercynské podprovincii (1.55 Krnovský bioregion) a přibližně západní část k 2 Polonské podprovincii (2.2 Opavský bioregion). Hranice mezi jednotlivými bioregiony prochází přibližně středem území.

Osoblažsko náleží do dvou přírodních lesních oblastí (PLO) – na východě je to PLO 32 Slezská nížina, na západě PLO 28 Předhoří nízkého Jeseníku (Anonymus 2014).

Mapa potenciální přirozené vegetace (Neuhäuslová et al. 1997) předpokládá na Osoblažsku následující vegetační jednotky: střemchové jaseniny (*Pruno-Fraxinetum*), místy v komplexu s mokřadními olšinami (*Alnion glutinosae*), bezkolencové doubravy (*Molinio arundinaceae-Quercetum*), lipové dubohabřiny (*Tilio-Carpinetum*), které jsou převládajícím typem potenciální vegetace a bikové a/nebo jedlové doubravy (*Luzulo albidae-Quercetum petraeae, Abieti-Quercetum*).

Ochrana přírody a krajiny

Na Osoblažsku se nacházejí dvě přírodní památky – Liptáňský bludný balvan a Oblík u Dívčího Hradu (paleontologická lokalita) a dvě přírodní rezervace – Džungle a Velký Pavlovický rybník, z nichž druhá se překrývá s evropsky významnou lokalitou Osoblažský výběžek (lokalita kuňky ohnivě).

Kdo se v minulosti zajímal o Osoblažsko

Pravděpodobně první česky psanou publikací, zachycující zmínky o květeně území Vidnavsko-Osoblažska je Formánkova Květena Moravy a rakouského Slezska (Formánek 1887, 1896). O nálezech z území publikovaných v německy psaných časopisech referuje Josef Duda (1949) a pozoruhodnosti shrnuje a doplňuje svými pozorováními též Josef Podpěra (1949). Městský les a stráně v okolí potoků Hrozová a Matějovický potok a další místa učarovala v 50. letech Jaroslavu Veselému (Veselý 1954). Zajímavým rostlinám a později salikologickým poměrům území se věnuje František Krkavec (Krkavec 1958, 1960). O polní plevěle se v roce 1961 zajímal František Kühn (Kühn 1965) a v roce 1962 zde mezi jinými zaujaly F. Krkavce barevné formy *Anagallis arvensis* (Krkavec 1965). Několik cest sem vážili Jiří Vicherek (v 60. letech), Jana Moravcová-Rajhelová (od konce 70. let) nebo J. Duda, Emanuel Opravil a Bohumil Šula (od 60. do 90. let, publikovali v 90. letech). Území nejednou navštívili také Aleš Pečinka a Zuzana Dočkalová nebo Adrian Czernik a stále sem jezdívá například Leo Bureš.

Také řada studentů ve svých diplomových pracích poznávalo a popisovalo místní krajinu. Z těch, které se jí botanicky dotýkají, zmiňme: Příspěvek k biogeografii Osoblažska (Tesařová 1967), Ochrannářské hodnocení lokality „Džungle“ u obce Studnice na Osoblažsku (Moravcová 1977) a floristické práce Mruzíkové (Mruzíková 2008, 2011). Šimíček (2006) se věnoval geologii a geomorfologii vybraných lokalit kvartéru Osoblažska a navázal na ně studiem sedimentů kontinentálního zalednění vybraných lokalit Osoblažska (Šimíček 2008), Perečková-Kolářová (Perečková 2008) se zaměřila na genezi a morfometrii oblíkových forem na Osoblažsku.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, na Osoblažsko směřovalo i několik exkurzí v rámci floristického kurzu ČSBS v Bruntále v roce 1989. Příležitostně sem zavítala i řada botaniků z Univerzity Palackého v Olomouci, o čemž svědčí několik položek v jejich univerzitním herbáři (včetně sběrů Pečinky a Dočkalové). Další herbářové doklady se nachází například v těchto sbírkách: BRNM, BRNU, CB, NJM, OLM a OP. Ale pravděpodobně nejvíce dokladů z území je umístěno v herbáři muzea v Bruntále (asi 1200 položek).

Botanická bibliografie Osoblažska je průběžně aktualizována v přehledu na webových stránkách Z. Mruzíkové (Mruzíková s. a.).

Metodika

Mimo exkurze vedené na vlastním území Osoblažska se jedna uskutečnila v okolí Janova, který uzavírá Osoblažský výběžek a další směřovala do vzdálenějšího sousedství v okolí Krnova (Chomýž a Ježník).

Všechny lokality v rámci ČR náleží k fytogeografickému obvodu Českomoravské mezofytikum a převážná většina z nich k fytogeografickému podokresu Vidnavsko-osoblažská pahorkatina (74a), část lokalit z exkurzní trasy v okolí Krnova leží v podokresu Opavská pahorkatina (74b) a lokality u Janova náleží Jesenickému podhůří (75) (Skalický 1988). Exkurze v okolí Slezských Pavlovic byla vedena i po hranici Polskem – lokalita Dytmarów, při obci Krzyżkowice.

Lokality jsou uspořádány podle příslušnosti k fytochorionům (Skalický 1988), seřazeny po jednotlivých polích síťového mapování (Slavík 1971) od západu na východ a od severu k jihu, pak abecedně dle katastrů obcí a postupu exkurzních tras. Údaje z téže

lokality navštívené při různých exkurzích jsou odlišeny malými abecedními písmeny za číslem lokality. Exkurzních tras bylo realizováno devět, a jelikož ze systematicky číslovaných lokalit nelze vyčíst jejich přesnou posloupnost, uvádíme zde jejich sled, jenž byl následující:

7. VI. 2013 **okolí Slezských Pavlovic:** 86, 81–85, 1–9, 87.
prostor mezi **Dívčím Hradem, Pitárné a Liptaní:** 36–41, 79, 42–44.
okolí **Liptaně:** 46–55, 80, 56–58.
8. VI. 2013 **okolí Vysoké a Bartultovic:** 20–22, 24–30, 16–19, 10–15a.
z **Hrozové** přes **Koberno** a **Bohušov:** 94–96, 98–101, 88–90, 97.
okolí **Vína** a **Bučávky:** 109–114, 106–108, 115–118, 71–73, 70.
9. VI. 2013 **prostor mezi Třemešnou a Liptaní:** 31–34, 77, 59, 60b, 61–69, 78, 104–105.
okolí Krásných Louček a Ježníku: 125–126, 119–124, 127–133.
okolí Janova: 134–140.

Zbývající lokality jsou zastaveními mimo pěší exkurzní trasy: 15b, 23, 35, 45, 60a, 74–76, 91–93, 102–103.

Taxonomické vymezení respektuje autorská podání, jejichž sjednocení je v duchu nomenklatury Seznamu cévnatých rostlin květeny České republiky (Danihelka et al. 2012).

Herbářové zkratky užití v Přehledu zapsaných taxonů (za čísla lokalit) informují o dokladech pořízených během kurzu a místě jejich uložení (v případně uložení v soukromém herbáři jsou tyto označeny jménem majitele herbáře). Společně s herbářovými zkratkami užitými jinde v textu jsou tyto uvedeny v mezinárodních akronymech, jež eviduje Index herbariorum (Thiers s. a.): Mendelova univerzita v Brně (BRNL), Moravské zemské muzeum v Brně (BRNM), Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně (BRNU), katedra botaniky přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (CB), Muzeum Beskyd (FMM), Okresní muzeum Příbram (HOMP), Regionální muzeum v Mikulově (MMI), Muzeum Novojičínska (NJM), katedra botaniky přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (OL), Vlastivědné muzeum v Olomouci (OLM), Slezské zemské muzeum v Opavě (OP), Ostravské muzeum (OSM), katedra biologie a ekologie přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity v Ostravě (OSTR), Okresní vlastivědné muzeum v Bruntále (OVMB) a Národní muzeum v Praze (PR).

Nejasnosti zjištěné během zpracovávání primárních dat poskytnutých převážně vedoucími exkurzí, resp. jejich zapisovateli, byly konzultovány a řešeny s dílčími autory a schváleny vedoucími.

Přehled lokalit

Polsko:

1. 5672c, Krzyżkowice-Dytmarów: litorál rybníka těsně u státní hranice s Českou republikou Z od Pavlovického rybníka I, 50°18'01,7"N, 17°41'13,1"E, 218 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk

Česká republika:

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina:

2. 5672c, Slezské Pavlovice: tůň v zarostlé louce mezi potoky Prudník a Sádecký, 70 m S od Pavlovického rybníka I a 0,82 km JJZ od kostela v obci, 50°18'14,0"N, 17°41'31,5"E, 216 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
3. 5672c, Slezské Pavlovice: okraj polní cesty ve východní části bývalého areálu zemědělského družstva, 0,48 km JV od kostela v obci, 50°18'28,6"N, 17°42'08,4"E, 228 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
4. 5672c, Slezské Pavlovice: okraj pole cca 35 m Z od mostku přes Pavlovický potok a 1,80 km JV od kostela v obci, 50°18'12,1"N, 17°43'11,4"E, 213 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
5. 5672c, Slezské Pavlovice: okraj asfaltové silničky nad levým břehem Pavlovického potoka, 1,72 km VJV od kostela v obci, 50°18'16,4"N, 17°43'10,1"E, 216 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
6. 5672c, Slezské Pavlovice: svahová louka nad severním břehem Pavlovického rybníka II, 1,20 km V od kostela v obci, 50°18'34,9"N, 17°42'49,9"E, 224 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
7. 5672c, Slezské Pavlovice: mokrá louka a břehové porosty u severního břehu Pavlovického rybníka II, 1,03 km V od kostela v obci, 50°18'35,0"N, 17°42'41,4"E, 219 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
8. 5672c, Slezské Pavlovice: polní cesta nad levým břehem Pavlovického potoka, 0,72 km V od kostela v obci, 50°18'39,3"N, 17°42'25,8"E, 229 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
9. 5672c, Slezské Pavlovice: silniční most přes potok Prudník 0,93 km J od kostela v obci, 50°18'08,1"N, 17°41'53,6"E, 215 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
10. 5771a, Jindřichov-Arnultovice: mezofilní louky u Hraničního potoka 1,20 km S od kaple v Arnultovicích, 50°15'47,1"N, 17°33'47,8"E, 318 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
11. 5771a, Jindřichov-Arnultovice: pramenná místa bezejmenného pravostranného přítoku Hraničního potoka, 1,04 km S od kaple v Arnultovicích, 50°15'42,1"N, 17°33'49,7"E, 325 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
12. 5771a, Jindřichov-Arnultovice: dubový remíz při bezejmenném pravostranném přítoku Hraničního potoka, 1,00 km S od kaple v Arnultovicích, 50°15'40,8"N, 17°33'48,1"E, 328 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
13. 5771a, Vysoká: okraje polí lemující les pod Vysokou (451 m n. m.), 1,67 km Z od kostela v obci, 50°15'38,8"N, 17°34'02,0"E, 353 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
14. 5771a, Vysoká: okraje lesa pod Vysokou (451 m n. m.), 1,16 km Z od kostela v obci, 50°15'36,7"N, 17°34'28,3"E – 50°15'39,2"N, 17°34'05,8"E, 365-375 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
- 15a. 5771a, Vysoká: od J k V exponované pastviny a pole lemující les pod Vysokou (451 m n. m.) – J-JJV vrchu, 1,00 km ZJZ od kostela v obci, 50°15'37,0"N, 17°34'31,9"E, 367 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák

- 15b. 5771a, Vysoká: od J k V exponované pastviny a pole lemující les pod Vysokou (451 m n. m.), 1,00 km ZJZ od kostela v obci, 50°15'37,0"N, 17°34'31,9"E, 367 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Z. Mruzíková a D. Hlisenkovský
16. 5771a, Vysoká-Bartultovice: okraje polních kultur (ječmen, pšenice), 1,01 km SSV kóty Vysoká (450), 50°16'27,5"N, 17°34'52,9"E, 293 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
17. 5771a, Vysoká-Bartultovice: pobřežní porosty a vlhká louka na pravém břehu Hraničního potoka, 0,90 km S kóty Vysoká (451 m n. m.), 50°16'28,1"N, 17°34'23,3"E, 287 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
18. 5771a, Vysoká-Bartultovice: okraj pastviny nad Hraničním potokem, 0,75 km SSZ od kóty Vysoká (450), 50°16'19,7"N, 17°34'08,5"E, 315 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
19. 5771a, Vysoká-Bartultovice: doubravy a dubohabřiny na Z svazích Vysoké (451 m n. m.), 50°16'05,8"N, 17°34'08,8"E – 50°15'49,9"N, 17°33'48,7"E, 320-370 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
20. 5771b, Vysoká: rybníček na bezejmenném levostranném přítoku (protéká i obcí) Hraničního potoka, 0,43 km S od kostela v obci, 50°15'55,8"N, 17°35'31,3"E, 298 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
21. 5771b, Vysoká: louka na pravém břehu bezejmenného přítoku Hraničního potoka, 0,55 km SSV od kostela v obci, 50°15'59,1"N, 17°35'35,1"E, 300 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
22. 5771b, Vysoká: louka na pravém břehu bezejmenného přítoku Hraničního potoka, 0,67 km SSV od kostela v obci, 50°16'02,4"N, 17°35'39,9"E, 300 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
23. 5771b, Vysoká: oblík v poli s fragmenty původní teplomilné vegetace, 0,65 km SSZ od kostela v Pitárné, 50°15'09,5"N, 17°35'48,6"E, 331 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Z. Mruzíková
24. 5771b, Vysoká-Bartultovice: pole podél cesty nad levým břehem Hraničního potoka, 1,00 km SSV – 1,13 km VSV od kostela ve Vysoké, 50°16'11,1"N, 17°35'51,0"E – 50°15'55,9"N, 17°36'19,4"E, 293 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
25. 5771b, Vysoká-Bartultovice: lado nad rybníkem na pravém břehu Hraničního potoka, 1,17 km VSV od kostela ve Vysoké, 50°15'58,8"N, 17°36'20,6"E, 292 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
26. 5771b, Vysoká-Bartultovice: rybník při pravém břehu Hraničního potoka, 1,15 km VSV od kostela ve Vysoké, 50°16'01,0"N, 17°36'17,0"E, 290 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
27. 5771b, Vysoká-Bartultovice: olšový potoční luh na státní hranici kolem Hraničního potoka od hráze rybníka po proudu směrem na Bartultovice, 1,16–1,20 km SV od kostela ve Vysoké, 50°16'03,0"N, 17°36'15,9"E – 50°16'11,7"N, 17°36'06,8"E, cca 290 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
28. 5771b, Vysoká-Bartultovice: loučka mezi polem a pobřežními porosty na levém břehu Hraničního potoka 1,10 km SSV od kostela ve Vysoké, 50°16'12,7"N, 17°35'55,7"E, 284 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
29. 5771b, Vysoká-Bartultovice: okraj pole s řepkou při obci, 1,08 km S od kostela ve Vysoké, 50°16'17,6"N, 17°35'27,0"E, 290 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
30. 5771b, Vysoká-Bartultovice: intravilán obce, 50°16'25,7"N, 17°35'18,1"E, 285 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: M. Dančák
31. 5771c, Třemešná: intravilán obce, 50°12'16,0"N, 17°34'29,7"E, 370 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
32. 5771c, Třemešná: mezofilní louka pod lesem, 100 m JV nad hřbitovem, 0,48 km SV od kostela v obci, 50°12'23,2"N, 17°34'44,9"E, 392 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová

33. 5771c, Třemešná: lesní cesta 0,52 km VSV od kostela v obci, 50°12'17,6"N, 17°34'52,6"E, 426 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
34. 5771c, Třemešná: lado 0,62 km VSV od kostela v obci, 50°12'16,3"N, 17°34'58,5"E, 437 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
35. 5771d, Bohušov – Dolní Povelice: okraje polí a fragmenty mezí podél polní cesty na východních svazích Červeného vrchu (307 m n. m.), 0,67 km SSV od železniční zastávky Horní Povelice, 50°13'53,6"N, 17°39'27,3"E, 304 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
36. 5771d, Dívčí Hrad: polní cesta úhory a loukami k PP Oblík u Dívčího Hradu, 0,35 km Z zámku Dívčí Hrad, 50°14'46,0"N, 17°37'49,6"E, 320 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
37. 5771d, Dívčí Hrad: stráně kóty 324, 175 m JJZ od PP Oblík u Dívčího Hradu, 0,52 km SZ zámku Dívčí Hrad, 50°14'51,9"N, 17°37'43,8"E, 316 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
38. 5771d, Dívčí Hrad: lemy dubohabřin 0,80 km ZSZ zámku Dívčí Hrad, 50°14'55,3"N, 17°37'31,6"E – 50°14'42,9"N, 17°37'28,5"E, 305–310 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
39. 5771d, Dívčí Hrad: severozápadní okraj rybníka, lesní porosty a louky na Z břehu rybníka Pitárno, 50°14'40,9"N, 17°37'19,7"E – 50°14'37,9"N, 17°37'17,9"E, 302 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
40. 5771d, Dívčí Hrad: dubohabřina na Z a louky na JZ břehu rybníka Pitárno, 50°14'36,0"N, 17°37'10,6"E – 50°14'32,3"N, 17°37'15,6"E, 302 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
41. 5771d, Dívčí Hrad: svahová dubohabřina čtvercového půdorysu J rybníka Pitárno, 1,32 km JZ od zámku v obci, 50°14'16,1"N, 17°37'16,7"E, 323 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
42. 5771d, Dívčí Hrad: lesní porost s malými lomy kolem kóty 340, 1,20 km JZ zámku v obci, 50°14'11,1"N, 17°37'35,4"E, 340 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
43. 5771d, Dívčí Hrad: okolí křižovatky Horní Povelice – Dívčí Hrad – Liptaň, 50°14'29,2"N, 17°38'07,8"E, 310 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
44. 5771d, Dívčí Hrad: intravilán obce cestou od křižovatky na Horní Povelice a Liptaň k zámku v Dívčím Hradě, 50°14'42,7"N, 17°38'06,5"E, 308 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
45. 5771d, Liptaň: skalnatý polní oblík 1,20 km V vrchu Strážnice (494 m n. m.) mezi Dívčím Hradem a Liptaní, 50°13'50,5"N, 17°36'55,2"E, 350 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
46. 5771d, Liptaň: travnatá stráň u domu č. p. 143 u kostela v obci, 50°13'16,5"N, 17°36'07,0"E, 363 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
47. 5771d, Liptaň: stráně nad silnicí cca 50 m J – 100 m JZ od kostela v obci, 50°13'15,7"N, 17°36'01,1"E, 375 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
48. 5771d, Liptaň: krajnice silnice a obilné pole nad obcí cca 0,25 km ZJZ od kostela v obci, 50°13'14,6"N, 17°35'53,0"E, 388 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
49. 5771d, Liptaň: jižní příkop silnice cca 0,26 km JZ od kostela v obci, 50°13'14,5"N, 17°35'50,6"E, 388 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
50. 5771d, Liptaň: lesní okraj lemující polní cestu cca 0,47 km JZ od kostela v obci, 50°13'12,0"N, 17°35'42,0"E, 399 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
51. 5771d, Liptaň: smíšený les cca 0,65 km JZ od kostela v obci, 50°13'05,2"N, 17°35'33,1"E, 400 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
52. 5771d, Liptaň: smíšený les a na JV exponované zarůstající stráně kolem kóty 400, cca 0,93 km JZ od kostela v obci, 50°12'59,5"N, 17°35'27,0"E, 398 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš

53. 5771d, Liptaň: malý lom nad tratí Liptaň – Třemešná cca 1,10 km JZ od kostela v obci, 50°12'54,4"N, 17°35'21,9"E, 377 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
54. 5771d, Liptaň: jižní okraj obilného pole u železničních kolejí cca 0,87 km JJZ od kostela v obci, 50°12'55,0"N, 17°35'38,1"E, 367 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
55. 5771d, Liptaň: okraj acidofilní doubravy a přilehlé stráně 0,20 km J vrchu Stráž (420 m n. m.), 50°13'58,4"N, 17°36'26,7"E, 412 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
56. 5771d, Liptaň: sušší stránka s řídkou acidofilní vegetací 0,20 km JZ vrchu Strážnice (494 m n. m.), 50°13'53,8"N, 17°35'45,2"E, 472 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
57. 5771d, Liptaň: acidofilní doubrava tvořící remíz oddělený loukou od nedalekého lesa 0,63 km JZ vrchu Strážnice (494 m n. m.), 50°13'41,0"N, 17°35'31,1"E, 444 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
58. 5771d, Liptaň: mezofilní louka cca 1,32 km SZ od kostela v obci a 0,99 km JZ od vrchu Strážnice (494 m n. m.), 50°13'40,5"N, 17°35'09,4"E, 400 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
59. 5771d, Liptaň: okraj lesa 1,85 km JZ od kostela v obci, 50°12'29,2"N, 17°35'09,6"E, 425 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
- 60a. 5771d, Liptaň: oblík 1,35 km JZ od kostela v obci, 50°12'48,9"N, 17°35'13,2"E, 375–388 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: Z. Mruzíková a M. Hroneš
- 60b. 5771d, Liptaň: oblík 1,35 km JZ od kostela v obci, 50°12'48,9"N, 17°35'13,2"E, 375–388 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
61. 5771d, Liptaň: pohankové pole 1,00 km JJZ od kostela v obci, 50°12'47,6"N, 17°35'38,8"E, 358 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
62. 5771d, Liptaň: PP Liptáňský bludný balvan, 50°12'49,8"N, 17°35'53,0"E, 352 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
63. 5771d, Liptaň: obilná pole 0,65 km JJZ od kostela v obci, 50°12'57,2"N, 17°35'55,2"E, 355 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
64. 5771d, Liptaň: okolí železničního přejezdu 0,55 km JJZ od kostela v obci, 50°12'59,8"N, 17°35'56,6"E, 355 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
65. 5771d, Liptaň: pole 0,50 km JJZ od kostela v obci (s 99% zastoupením chrpy modré), 50°13'01,6"N, 17°35'57,9"E, 360 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
66. 5771d, Liptaň: oblík 1,25 km J od kostela v obci, 50°12'37,5"N, 17°35'52,7"E, 385 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
67. 5771d, Liptaň: kaluž a pcháčová louka při modré turistické značce 1,47 km J od kostela v obci, 50°12'30,7"N, 17°35'49,5"E, 409 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
68. 5771d, Liptaň: smrková kultura v okolí modré turistické značky 1,80 km JJZ od kostela v obci, 50°12'20,8"N, 17°35'40,0"E, 425 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
69. 5771d, Liptaň: okraje cesty od rozcestí Milovní důl po modré turistické značce směrem k rozcestí Pod Kobylou, cca 2,19 km od kostela v obci, 50°12'08,5"N, 17°35'39,6"E, 493 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
70. 5771d, Liptaň-Bučávka: mezofilní, místy podmáčené louky a okraje remízků 0,80 km VSV od kaple na rozcestí v Bučávce, 50°12'28,3"N, 17°38'03,7"E, 362 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
71. 5771d, Liptaň-Bučávka / Horní Povelice: bylinné lemy a okraje dubohabřin, podél kamenité cesty 0,80 km SZ Helenina výhledu (kóta 394) a 0,81 km SV od kaple na rozcestí v Bučávce, 50°12'39,5"N, 17°37'54,9"E, 356 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
72. 5771d, Liptaň-Bučávka / Horní Povelice: nízký narušovaný acidofilní trávník na skalnatém podloží při kraji lesa 0,70 km SZ Helenina výhledu (kóta 394) a 0,80 km SV od kaple na rozcestí v Bučávce, 50°12'36,9"N, 17°37'57,6"E, 362 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský

73. 5771d, Liptaň-Bučávka / Horní Povelice: podlouhlý remíz a jeho lemy 0,78 km SV od kaple na rozcestí v Bučávce, 50°12'32,9"N, 17°37'59,5"E, 359 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
74. 5771d, Liptaň-Bučávka / Horní Povelice: niva a pobřežní porosty Povelického potoka, při mostku 0,80 km SSV od kaple na rozcestí v Bučávce, 50°12'42,7"N, 17°37'49,4"E, 335 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
75. 5771d, Liptaň – Horní Povelice: louky (po obvodech s nezapojenou vegetací) uzavřené v lesním komplexu 0,90 km SV od kaple na rozcestí v Bučávce, 50°12'41,3"N, 17°37'57,7"E, 362 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Z. Mruzíková a D. Hlisnikovský
76. 5771d, Liptaň – Horní Povelice: okolí železniční zastávky Horní Povelice, 50°13'32,2"N, 17°39'16,6"E, 323 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
77. 5771d, Třemešná: pcháčová louka 0,77 km SV od kostela v obci, 50°12'20,7"N, 17°35'04,5"E, 425 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
78. 5771d, Třemešná: dubohabřina při modré turistické značce 1,20 km V od kostela v obci, 50°12'07,4"N, 17°35'27,8"E, 500 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
79. 5771d, Vysoká-Pitárné: louky, pastviny a meze 0,55 km JZ břehu rybníka Pitárno, 50°14'14,6"N, 17°37'09,7"E, 336 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Sedláčková
80. 5771d, Vysoká-Pitárné: smíšený les v okruhu cca 270 m kolem vrcholu Strážnice (494 m n. m.), 50°14'00,7"N, 17°36'02,2"E, 400-494 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: M. Hroneš
81. 5772a, Hlinka – Nové Vrbno: okraj cesty na levém břehu bezejmenného (jižního) přítoku Pavlovického rybníka I, 0,30 km SZ od objektu bývalých jatek, 50°17'44,6"N, 17°41'41,3"E, 224 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
82. 5772a, Hlinka – Nové Vrbno: olšina a litorál rybníčku na bezejmenném (jižním) přítoku Pavlovického rybníka I, 0,40 km Z od objektu bývalých jatek, 50°17'38,8"N, 17°41'34,3"E, 223 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
83. 5772a, Hlinka – Nové Vrbno: PR Velký Pavlovický rybník, okraj cesty a ústí jižního přítoku do Pavlovického rybníka I, 50°17'53,2"N, 17°41'47,6"E, 220 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
84. 5772a, Hlinka – Nové Vrbno: PR Velký Pavlovický rybník, okraje pole a rákosin na JZ okraji Pavlovického rybníka I, 50°17'58,7"N, 17°41'27,1"E, 218 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
85. 5772a, Hlinka – Nové Vrbno: PR Velký Pavlovický rybník, olšina těsně u státní hranice s Polskem Z od Pavlovického rybníka I, 50°17'58,8"N, 17°41'13,8"E, 218 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
86. 5772a, Osoblaha: olšina 0,20 km Z od objektu bývalých jatek, na pravém břehu bezejmenného (jižního) přítoku Pavlovického rybníka I, 50°17'40,3"N, 17°41'44,4"E, 220 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
87. 5772a, Osoblaha: dvojice nedávno zbudovaných mělkých rybníčků a tůň cca 200 m V od Pavlovického rybníka I, 1,42 km J od kostela ve Slezských Pavlovicích, 50°17'52,5"N, 17°42'00,9"E, 216 m n. m., 7. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
88. 5772c, Bohušov: podél železniční trati od Dubského Mlýna po zřícenině hradu Fulštejn (255 m n. m.), 50°14'08,4"N, 17°42'33,9"E, 240 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
89. 5772c, Bohušov: okolí zříceniny hradu Fulštejn (255 m n. m.), 50°14'14,1"N, 17°42'33,7"E, 265 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
90. 5772c, Bohušov: pískovna mezi obcí a osadou Ostrá Hora, 0,47 km V od zříceniny hradu Fulštejna (255 m n. m.), 50°14'14,2"N, 17°42'57,8"E, 255 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut

91. 5772c, Bohušov: výchozy skal, okraje dubohabřin a ruderální vegetace podél železniční trati na S až SZ úpatí vrchu se zříceninou hradu Fulštejn, 50°14'19,9"N, 17°42'34,8"E, 238 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisenkovský a Z. Mruzíková
92. 5772c, Bohušov: zřícenina hradu Fulštejn – dubohabřiny na SZ svazích a obvodový hradní příkop, 50°14'16,3"N, 17°42'34,2"E, 260 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisenkovský a Z. Mruzíková
93. 5772c, Bohušov – Dolní Povelice: bylinný lem okraje lesa a svahy podél silnice z Dolních Povelic na Bohušov 0,23 km SZ od Bohušovského rybníka, 50°14'10,2"N, 17°41'36,6"E, 255 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisenkovský a Z. Mruzíková
94. 5772c, Rusín-Hrozová: hřbitov a blízké okolí kostela v Hrozové, 50°12'37,2"N, 17°43'07,0"E, 275 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
95. 5772c, Rusín-Hrozová: polní cesta na Koberno, pole a lem potoka 0,35 km SZ od kostela v Hrozové, 50°12'45,2"N, 17°42'54,7"E, 275 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
96. 5772c, Rusín-Hrozová: niva potoka (levostranný přítok Hrozové) 0,65 km SZ od kostela v Hrozové, 50°12'47,5"N, 17°42'38,4"E, 275 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
97. 5772c, Rusín-Matějovice: les, rybníky a okolí jeskyně 1,38 km JZ od kostela v Matějovicích, 50°13'38,5"N, 17°44'08,7"E, 250 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
98. 5772c, Slezské Rudoltice – Koberno: meze podél polní cesty 0,63 km JV od kaple v Koberně, 50°12'58,3"N, 17°42'30,4"E, 282 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
99. 5772c, Slezské Rudoltice – Koberno: okolí křižovatky v obci, 0,20 km JJV od kaple v Koberně, 50°13'09,5"N, 17°42'15,5"E, 290 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
100. 5772c, Slezské Rudoltice – Koberno: pole za obcí 0,27 km Z od kaple v Koberně, 50°13'16,5"N, 17°42'00,1"E, 273 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
101. 5772c, Slezské Rudoltice – Koberno: olšina a vlhká louka 0,55 km SZ od kaple v Koberně, 50°13'28,7"N, 17°41'54,5"E, 250 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: R. J. Vašut
102. 5871a, Město Albrechtice: intravilán obce, 50°09'40,4"N, 17°34'33,0"E, 398 m n. m., 6. VI. 2013, zápisky poskytli: P. Batoušek, D. Hlisenkovský, P. Mičková, M. Sedláčková a D. Zábranská
103. 5871a, Město Albrechtice: porosty podél železniční trati 0,83 km S od železniční stanice Město Albrechtice, 50°10'31,9"N, 17°34'41,6"E, 390 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisenkovský
104. 5871a, Třemešná: les nad obcí při červené turistické značce 0,82 km JV od kostela v obci, 50°11'51,9"N, 17°34'55,0"E, 415 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
105. 5871a, Třemešná: louka 0,60 km JV od kostela v obci, 50°11'58,6"N, 17°34'50,1"E, 409 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: Š. Cimalová
106. 5871b, Slezské Rudoltice – Pelhřimovy: severní až severozápadní lemy remízu 0,75 km JJZ od rybníčku ve Víně a 1,02 km SZ od kostela v Pelhřimovech, 50°11'03,2"N, 17°39'04,9"E, 375 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
107. 5871b, Slezské Rudoltice – Pelhřimovy: okraje dubových lesíků (remízů) v loukách 1,15 km J od rybníčku ve Víně a 0,82 km ZSZ od kostela v Pelhřimovech, 50°10'49,6"N, 17°39'05,8"E, 364 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
108. 5871b, Slezské Rudoltice – Pelhřimovy: jižní okraj lesa Bořina 1,18 km JZ od rybníčku ve Víně a 1,52 km ZSZ od kostela v Pelhřimovech, 50°10'59,2"N, 17°38'33,5"E, 377 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
109. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: okolí rybníčku v centru Vína, 50°11'27,0"N, 17°39'15,2"E, 327 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
110. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: louky a úhory 0,25 km JZ směrem od rybníčku ve Víně, nad levým břehem pravostranného přítoku Lužné, 50°11'19,1"N, 17°39'12,1"E, 342 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk

111. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: olšina podél bezejmenného pravostranného přítoku potoka Lužná, 0,40 km JJZ od rybníčku ve Víně, 50°11'14,1"N, 17°39'10,5"E, 342 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
112. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: pramenná místa ve svahové louce 0,45 km JJV od rybníčku ve Víně, 50°11'12,8"N, 17°39'18,7"E, 350 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
113. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: zarůstající mez v horní části svahové louky 0,40 km JJV od rybníčku ve Víně, 50°11'14,3"N, 17°39'19,4"E, 350 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
114. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: zarůstající okraje opuštěného ovocného sadu 0,60 km J od rybníčku ve Víně, 50°11'07,2"N, 17°39'17,0"E, 365 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
115. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: louky na jihovýchodním okraji lesa Bořina 0,72 km JZ od rybníčku ve Víně, 50°11'10,8"N, 17°38'48,0"E, 388 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
116. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: břehové porosty, fragmenty luhů a přilehlé louky na levém břehu Lužné, 0,35 km ZJZ od rybníčku ve Víně, 50°11'23,3"N, 17°38'58,2"E, 335 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: P. Lustyk
117. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: pastviny na východních svazích vrchu Nad Hájenkou (358 m n. m.), 0,32 km S od rybníčku ve Víně, 50°11'37,2"N, 17°39'15,7"E, 330 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
118. 5871b, Slezské Rudoltice – Víno: xerothermní okraje remízku rozsáhlých pastvin a bylinné lemy dubohabřin 0,65 km S od rybníčku ve Víně, 50°11'47,5"N, 17°39'14,2"E, 344 m n. m., 8. VI. 2013, vedoucí: D. Hlisnikovský
119. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: bývalá vojenská střelnice (betonové plochy, ruderalní vegetace) Z od Chomýže, cca 1,87 km SSV od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'41,7"N, 17°38'38,8"E, 357 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
120. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: mez cesty přes bývalou vojenskou střelnici cca 1,51 km SSV od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'36,0"N, 17°38'13,1"E, 375 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
121. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: opuštěný lom a suché trávníky na svahu S nad ním (na okraji bývalé vojenské střelnice) 1,66 km SSV od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'38,0"N, 17°38'26,6"E, 370 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
122. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: okraj pole při S okraji bývalé vojenské střelnice cca 1,70 km SSV od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'38,6"N, 17°38'28,8"E, 370 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
123. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: rybník na potoce Hůrka 1,14 km SSV od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'23,5"N, 17°38'12,0"E, 362 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina / 74b. Opavská pahorkatina:

124. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: vlhké louky na Z a J břehu rybníka na potoce Hůrka a olšina u jeho přítoku 1,00 km S od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'21,5"N, 17°38'03,8"E, 367 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
125. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: okolí parkoviště u kynologického cvičiště u rybníka Rusák 1,67 km SV od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'27,9"N, 17°38'50,2"E, 347 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
126. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: rybník Rusák 1,56 km SV od Vyhlídky (552 m n. m.), 50°06'27,5"N, 17°38'42,2"E, 350 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký

127. 5871d, Krnov – Krásné Loučky: okraje cesty přes bývalou vojenskou střelnici cca 1,28 km SV od Vyhličky (552 m n. m.), 50°06'20,4"N, 17°38'15,0"E – 50°06'27,4"N, 17°38'46,0"E, 350-375 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký

74b. Opavská pahorkatina:

128. 5971b, Krnov – Horní Předměstí (Ježník): intenzivně obhospodařované rybníky Ježník I–III 0,47 km JV od Kabátova kopce (400 m n. m.), 50°05'50,1"N, 17°39'58,1"E, 345 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
129. 5971b, Krnov – Horní Předměstí (Ježník): skládka stavebního a jiného odpadu S od rybníků Ježník I–III 0,38 km JV od Kabátova kopce (400 m n. m.), 50°05'53,5"N, 17°39'56,2"E, 350 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
130. 5971b, Krnov – Horní Předměstí (Ježník): suchá až mezofilní louka a okraj lesa nad skládkou S od rybníků Ježník I–III 0,30 km VJV od Kabátova kopce (400 m n. m.), 50°05'56,7"N, 17°39'54,3"E, 368 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
131. 5971b, Krnov – Horní Předměstí (Ježník): xerothermní kamenitá J exponovaná stráň 0,30 km VJV od vrcholu Kabátova kopce (400 m n. m.), 50°05'58,7"N, 17°39'53,4"E, 372 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
132. 5971b, Krnov – Horní Předměstí (Ježník): suché trávníky a okraj lesa na J svahu Kabátova kopce (400 m n. m.) 0,26 km VJV od jeho vrcholu, 50°05'57,0"N, 17°39'52,2"E, 366 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký
133. 5971b, Krnov – Horní Předměstí (Ježník): habřina na V svazích Kabátova kopce (400 m n. m.), 50°05'59,7"N, 17°39'45,8"E, 385 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Koutecký

75. Jesenické podhůří:

134. 5770b, Janov / Jindřichov: rybníčky u obce a přilehlé mokřadní louky a břehy bezejmenného potoka (levostranný přítok Petrovického potoka) 0,50 km SSV od kostela v Janově, 50°15'02,9"N, 17°29'05,8"E, 413 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Batoušek
135. 5770b, Janov: jižní okraj doubravy na jižním svahu vrchu Mníšky (556 m n. m.) 0,72 km S od kostela v obci, 50°15'12,2"N, 17°28'42,4"E, 452 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Batoušek
136. 5770b, Janov: lem smrčiny na západním okraji lesa jižního svahu vrchu Mníšky (556 m n. m.) 0,92 km SSZ od kostela v obci, 50°15'17,0"N, 17°28'33,0"E, 482 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Batoušek
137. 5770b, Janov: horní okraj louky a okraj dubiny v záhybu lesa na jižním svahu vrchu Mníšky (556 m n. m.) 1,18 km SSZ od kostela v obci, 50°15'24,8"N, 17°28'28,0"E, 525 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Batoušek
138. 5770b, Janov: meze na louce jižní expozice 1,20 km SZ od kostela v obci, 50°15'22,5"N, 17°28'20,5"E, 521 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Batoušek
139. 5770d, Janov: zeď kolem kostela v obci, 50°14'48,0"N, 17°28'49,0"E, 430 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Batoušek
140. 5770d, Janov: rybníky na pravostranném přítoku Petrovického potoka (tj. níže Osoblahy) 0,92 km J od kostela v obci, 50°14'20,5"N, 17°28'41,7"E, 430 m n. m., 9. VI. 2013, vedoucí: P. Batoušek

Přehled zapsaných taxonů

Abies alba: 42, 68, 78

Acer platanoides: 109

Acer pseudoplatanus: 19, 116, 135

Achillea collina: 93

Pozdní nástup jara a v místních podmínkách aestivální období květu tohoto řebříčku nepřálo jeho častějšímu zaznamenání (a rovněž na zmíněné lokalitě doposud nekvetl). Ve skutečnosti zde není vůbec vzácný – osídluje mnohá výsušná a zároveň nezapojená stanoviště, do kterých se naopak *Achillea millefolium* s. str. spíše nepouští.

D. Hlisnikovský

Achillea millefolium: 15b, 35, 71, 72, 110

Acinos arvensis: 56

Actaea spicata: 89

Aegopodium podagraria: 60a, 92, 116

Aesculus hippocastanum: 74

Aethusa cynapium subsp. *cynapium*: 37, 61

Aethusa cynapium subsp. *elata*: 37 (NJM), 92

Agrimonia eupatoria: 113, 115

Agrimonia procera: 113 (kult.)

Agrostis capillaris: 18

Aira caryophylla: 70 (FMM), 72 (FMM, NJM), 75 (FMM)

Výskyt druhu byl na Osoblažsku potvrzen poprvé od floristického kurzu 1989 teprve v roce 2012 na lokalitě u Dívčího Hradu, kde však netvoří nijak výraznou populaci a jeho přežívání je zde ohroženo (Mruzíková & Hlisnikovský 2012). Oproti tomu nově zaznamenaný výskyt u Bučávky (např. zde: 50°12'22,2"N, 17°38'07,8"E a zde: 50°12'36,8"N, 17°37'57,5"E) představuje několik bohatých mikropopulací, jejichž zánik se v následujících letech nepředpokládá.

Z. Mruzíková

Ajuga genevensis: 13, 15a (BRNM), 15b, 52, 60a, 60b, 66, 89, 105, 110, 113, 118, 121, 138

Ajuga reptans: 23, 40, 60a, 92, 115, 116

Alchemilla sp.: 113, 115

Alchemilla monticola: 79 (BRNM), 135 (BRNM)

Alchemilla xanthochlora: 8

Alisma plantago-aquatica: 87, 126, 128, 134

Alliaria petiolata: 35, 38, 89, 92

Allium oleraceum: 27

Allium scorodoprassum: 54

Alnus glutinosa: 11, 40, 111, 116, 124

Alopecurus aequalis: 26, 39, 87, 90, 101, 126, 127, 134

Alopecurus geniculatus: 117 (FMM)

Rozšíření psárků v ČR shrnují Bureš P. et al. (2008), kde z fytogeografického podokresu Vidnavsko-osoblažská pahorkatina (74a) citují pouze dva historické doklady, a to ze sousedního Vidnavského výběžku (třetí zmiňovaný – Komárov – je chybně vřazen). Jediným dosavadním údajem tak byl záznam od Dívčího Hradu (Bureš L. et al. 2004). Psárka kolénkatá

nepatří k častým druhům severovýchodu ČR, rozhodně je však její dokladování opomíjeno či je přehlížena.

D. Hlisnikovský

Alopecurus pratensis: 21, 40, 124

Anagallis arvensis: 15b, 35, 103

Anemone nemorosa: 38, 41, 71, 73, 116

Angelica sylvestris: 32, 39, 40, 60a, 77, 136, 138, 140

Antennaria dioica: 137

Na lokalitě č. 137 o souřadnicích 50°15'25,3"N, 17°28'28,4"E byly zaznamenány 2 polykormony. V minulosti byl druh sbírán také na Osoblažsku u Dívčího Hradu (1951 leg. J. Šmarda, OP) a u Nové Vsi, která navazuje na Karlov a je součástí Bohušova (1960 leg. E. Opravil, OP). Vicherek (1962) publikoval nálezy ze světliny acidofilní doubravy u železniční zastávky Koberno, z okrajů acidofilní doubravy severně od Třemešné a z jihovýchodních svahů kóty 490 severně od Liptaně.

Z. Mruzíková

Anthemis arvensis: 15b, 34 (OSTR), 54, 65, 69, 70, 100, 118, 121, 122

Anthoxanthum odoratum: 21, 53, 60a, 60b, 108, 113, 135

Anthriscus sylvestris: 21, 23, 35, 36, 71, 134, 135

Anthyllis vulneraria: 132

Apera spica-venti: 36

Aphanes arvensis: 13, 15a, 15b (NJM), 24, 26, 48, 54, 63 (OSTR), 73, 79 (BRNM), 88, 110, 115, 119, 123

Jedná se o druh na Osoblažsku poměrně hojný, v minulosti nejspíše částečně přehlížený, což je dáno i okrajovým zájmem přírodovědců o toto území. Současné znalosti o tomto druhu na území Osoblažska shrnuje Mruzíková (2013).

Z. Mruzíková

Aquilegia atrata: 101

Arabidopsis thaliana: 45, 60a, 69, 79 (NJM), 103, 108, 138

Arenaria serpyllifolia: 15a, 15b, 36, 45, 63 (OSTR), 79, 88, 89, 92, 94, 103, 110, 118, 121, 139

Arrhenatherum elatius: 21, 23, 38, 60b, 131

Artemisia vulgaris: 15b, 22, 23, 36, 37, 74

Asarum europaeum: 19, 80, 92

Asplenium ruta-muraria: 44, 89, 92, 94, 139

Asplenium trichomanes: 44

Astragalus glycyphyllos: 11, 15b, 38, 60a, 66, 70, 71, 89, 92, 106, 108, 110, 118, 136

Athyrium filix-femina: 38, 116, 134

Avenella flexuosa: 19, 136

Avenula pubescens: 124, 131

Barbarea stricta: 87 (FMM, herb. Lustyk)

Rozšíření barborky přitisklé kopíruje dolní úseky největších toků regionu – Odru a Opavu. Zřídka kdy je nalézána jinde, jako právě zde, kam byla velmi pravděpodobně zanesena technikou k vyhloubení rybníků.

D. Hlisnikovský

Barbarea vulgaris: 23, 110
Batrachium trichophyllum: 126 (herb. Koutecký)
Bellis perennis: 15b
Berteroa incana: 64
Betonica officinalis: 14, 38, 41, 52, 60a, 60b, 115, 118, 121
Betula pendula: 15b, 35, 40
Betula pubescens: 97
Bidens sp.: 134
Bidens tripartitus: 87
Bolboschoenus laticarpus: 87 (FMM)

V době nálezů byl přibližně dvoumetrový porost kamyšníku na břehu čerstvě zbudovaných rybníků teprve v květu, a tudíž byl determinován až později (v září) dle tvaru sesbíraných nažek. Ze severovýchodu ČR je doposud zmiňován pouze z Ostravské pánve (83) a jedinou položkou doložen ze Zábřežsko-uničovského úvalu (72), jak shrnují Ducháček et al. (2007).

D. Hliseníkovský

Brachypodium pinnatum: 38, 50, 52, 89, 115, 121, 131
Brachypodium sylvaticum: 19, 27, 92, 111
Briza media: 60b, 136
Bromus benekenii: 19, 28, 33 (OSTR), 89, 92
Bromus hordeaceus: 3, 15b, 38, 95, 117
Bromus inermis: 39 (NJM), 81
Bromus sterilis: 15b, 94
Bromus tectorum: 103
Buglossoides arvensis agg.: 54, 107

Okruh kamejky rolní se na území ČR rozpadá na 3 morfologicky poměrně podobné taxony. Kromě typické a roztroušeně se vyskytující *B. arvensis*, která má neztloustlé a od lodyhy v ostrém úhlu odstávající květní stopky, se u nás vyskytuje také *B. incrassata*. Tento dříve nerozlišovaný druh, charakteristický svými soudečkovitě ztloustlými květními stopkami, přitisklými k lodyze, je v ČR zastoupen dvěma poddruhy: nominátním, který je u nás nepůvodní a nalezen byl prozatím pouze na jediné lokalitě ve Strážnici na jv. Moravě, a subsp. *splitgerberi*. Druhý jmenovaný poddruh u nás nebyl dlouhou dobu rozlišován od *B. arvensis* a jeho rozšíření je prozatím nedostatečně známé. Je však velmi pravděpodobné, že je alespoň na území Moravy a Slezska rozšířen roztroušeně až lokálně hojně.

Buglossoides arvensis agg. se na Osoblažsku vyskytuje na několika lokalitách (více Mruzíková 2013). U většiny populací však zatím nebyla zkoumána jejich taxonomická příslušnost a proto je třeba tyto údaje brát v širším pojetí. Výjimku tvoří rostliny z populace na polích v okolí Liptaně (lokalita č. 48), které byly determinovány jako *B. incrassata* subsp. *splitgerberi*. Je pravděpodobné, že i další nálezy z území se budou vztahovat spíše k tomuto taxonu.

M. Hroneš

Buglossoides incrassata subsp. *splitgerberi*: 48 (OL)
Bunias orientalis: 17, 117, 123, 129
Calamagrostis arundinacea: 19
Calamagrostis canescens: 25, 27, 87
Calamagrostis epigejos: 60a, 116
Callitriche cophocarpa: 126 (herb Koutecký; det. J. Pránčl)
Callitriche hamulata: 126

Callitriche palustris agg.: 20, 109
Calluna vulgaris: 71, 75, 138
Caltha palustris: 11, 25, 28, 40, 67, 86, 112
Caltha palustris subsp. *palustris*: 77, 82
Campanula patula: 10, 15b, 21, 36, 124
Campanula persicifolia: 38, 42, 69, 89, 91, 92, 104, 106, 107, 115, 131, 135, 136
Campanula rapunculoides: 140
Campanula rotundifolia: 132
Campanula trachelium: 38, 39, 69, 92, 118
Cannabis sativa: 113 (kult.)
Capsella bursa-pastoris: 35, 43, 95, 110
Cardamine amara: 28
Cardamine cf. *dentata*: 85 (sterilní)
Cardamine impatiens: 80, 88
Cardamine pratensis: 7, 40
Carduus acanthoides: 118
Carduus crispus: 85, 86, 92, 140
Carex acuta: 25 (BRNM), 84, 123, 124
Carex acuta s. str.: 40 (BRNM)
Carex acutiformis: 7, 28 (BRNM), 82, 84, 87, 119
Carex brizoides: 25, 77, 84, 86, 101
Carex canescens: 140 (BRNM)
Carex caryophylla: 45, 132
Carex disticha: 84 (FMM)

Ve srovnání s jinými kouty ČR na severu Moravy neobyčejně zřídka druh, ve fytochorionu Vidnavsko-osoblažská pahorkatina (74a) dosud patrně sbíraný jen u Vidnavy (1876 s. coll., PR) a Zlatých Hor (1922 leg. *Anders*, PR). Z okolních fytochorionů existuje sice několik mladších sběrů a literárních údajů, avšak nikde není běžnější a na východ od Odry schází zcela (2014 Grulich in litt.). Na západním břehu PR Velký Pavlovický rybník, porůstala ostrice dvouřadá jen několik nesouvislých desítek metrů čtverečních, a to takřka v jediném místě, které dosud nepohltily vysoké trávy – *Phragmites* a *Phalaris*.

D. Hlisnikovský

Carex elongata: 27 (BRNM), 82, 86
Carex flacca: 40
Carex flava: 124
Carex hartmanii: 40 (BRNM)
Carex hirta: 7, 17, 25, 27, 36, 37, 38, 67, 77, 84, 101, 112, 134, 140
Carex leporina: 17, 25, 27, 40, 67, 70, 134, 140
Carex muricata agg.: 40, 78
Carex muricata s. str.: 89 (cf.), 135 (BRNM)
Carex nigra: 40 (BRNM), 77, 124
Carex otomana: 14, 92 (NJM)
Carex pallescens: 17, 25, 27, 40, 41, 60b, 77, 79, 80 (herb. Mruzíková), 124, 137
Carex panicea: 40, 67, 77, 124
Carex paniculata: 97, 123

Carex pilulifera: 124, 136, 137
Carex remota: 26, 28, 39, 109, 111, 123, 128
Carex riparia: 25 (BRNM), 39 (BRNM, NJM)
Carex rostrata: 7, 84
Carex spicata: 115, 117, 119
Carex sylvatica: 19, 28, 39, 40
Carex vesicaria: 7, 25 (BRNM), 40 (BRNM), 124, 140
Carex vulpina: 1, 7, 25 (BRNM), 87, 112 (NJM)
Carlina acaulis: 15a, 15b, 71, 105, 113, 115, 132, 135
Carlina vulgaris: 60a, 60b
Carpinus betulus: 19, 38, 42, 71, 73, 90, 116, 118
Centaurea cyanus: 15a, 23, 24, 26, 48, 54, 65, 100, 113, 114
Centaurea jacea agg.: 21, 38, 60a, 72, 108, 113, 115, 135, 137

Podobně jako jinde na severní Moravě se zde vyskytují hybridní populace *Centaurea oxylepis* × *C. erdneri*, které jsou velmi variabilní. Jednotliví jedinci (určovaní bez ohledu na populaci jako celek – např. v herbářích populační vzorky většinou nejsou k dispozici) pak morfologicky odpovídají obvykle *C. oxylepis* × *C. erdneri* nebo *C. oxylepis*, jedinci „čisté“ *C. erdneri* se na Osoblažsku nevyskytují. Všechny tyto morfotypy se mohou křížit s *C. jacea* za vzniku ještě složitějších hybridních rojů, ve kterých lze kromě výše uvedených nalézt také rostliny odpovídající „čisté“ *C. jacea* a dále *C. ×fleischeri* (= *C. jacea* × *C. oxylepis*) a *C. jacea* × *C. oxylepis* × *C. erdneri*.

P. Koutecký

Centaurea oxylepis: 125 (cf.), 132
Centaurea scabiosa: 15b, 38, 108, 113, 115, 118, 121, 130
Centaurea stoebe: 47, 118
Cephalanthera longifolia: 12, 19, 41, 51, 78, 80, 105, 135, 136, 137

Počty exemplářů (na lokalitě): 2 kvetoucí jedinci (č. 12), 20 jedinců (č. 19), 3 jedinci (č. 41), asi 100 jedinců (č. 51), 10 jedinců (č. 78), do 10 jedinců (č. 105), 7 jedinců (č. 135), 30 jedinců (č. 136) a přes 50 jedinců (č. 137).

Na Osoblažsku patří okrotice dlouholistá k nejhojněji zastoupeným orchidejím.

Z. Mruzíková

Cerastium arvense: 13, 15b, 21, 34, 38 (BRNM), 71, 72, 73, 90, 94, 107, 113, 115, 118, 130, 131, 137
Cerastium glomeratum: 15a, 24, 70, 84, 87, 135 (BRNM)
Cerastium holosteoides: 36, 37, 72, 139
Cerastium tomentosum: 47
Chaerophyllum aromaticum: 38, 113
Chaerophyllum hirsutum: 28
Chaerophyllum temulum: 89, 92, 102 (FMM), 111
Chamaecytisus supinus: 70, 73 (NJM), 75, 93, 108, 120, 132
Chelidonium majus: 38, 99, 109
Chenopodium bonus-henricus: 109 (NJM), 139
Chenopodium ficifolium: 5, 129
Cichorium intybus: 113
Circaea lutetiana: 92

Cirsium ×subalpinum: 124

Cirsium arvense: 15b, 21, 36, 77, 110

Cirsium canum: 101

Na Osoblažsku není v současné době známá žádná jiná lokalita, na které by se druh vyskytoval. V minulosti byl zmiňován výskyt (včetně kříženců s *C. oleraceum* a s *C. palustre*) u Nového Vrbna u Hlinky (Duda 1949), u Osoblahy (Podpěra 1949) a z Městského (Osoblažského) lesa u Osoblahy (Veselý 1954).

Z. Mruzíková

Cirsium palustre: 11, 17, 87, 112, 124, 140

Cirsium rivulare: 11, 17, 25, 40, 67, 77, 101, 124

Clinopodium vulgare: 10, 15b, 22, 37, 60a, 72, 79, 106, 113, 115, 121, 130, 135

Colchicum autumnale: 40, 124

Conium maculatum: 4, 81

Convallaria majalis: 19, 38, 40, 41, 53, 70, 71, 73, 78, 80, 107

Convolvulus arvensis: 23, 35, 115

Cornus sanguinea: 60a, 91, 108, 116

Corylus avellana: 38, 74, 97, 116, 135

Crataegus sp.: 15b, 41, 60a, 106, 116, 118, 135

Crepis mollis subsp. *succisifolia*: 124

Crepis paludosa: 28, 77, 124

Cruciata verna: 40, 41, 60a, 106, 135

Cymbalaria muralis: 102

Cynosurus cristatus: 123

Cystopteris fragilis: 44

Cytisus nigricans: 38 (NJM)

Cytisus scoparius: 15b, 23, 31, 38, 59, 134, 135, 137

Dactylis glomerata: 10, 21, 36, 37, 60a, 70

Dactylis polygama: 27, 92 (NJM), 135

Dactylorhiza fuchsii subsp. *fuchsii*: 137

Během kurzu zde byl zaznamenán pouze jediný kvetoucí exemplář prstnatce Fuchsova.

Z. Mruzíková

Dactylorhiza majalis subsp. *majalis*: 77

Na této lokalitě bylo během kurzu zaznamenáno 5 jedinců (2013 not. Š. Címalová) a 9 kvetoucích rostlin v roce následujícím (2014 foto Z. Mruzíková). Současné znalosti o rozšíření tohoto druhu na území Osoblažska shrnuje Mruzíková (2014a).

Z. Mruzíková

Dactylorhiza sambucina: 60a, 75

V roce 2013 byl prokázán výskyt druhu na dvou lokalitách u Bučávky a Liptaně (Mruzíková 2014a), přičemž u Bučávky byl výskyt ověřen během floristického kurzu (2 fertilní a 2 sterilní exempláře). Následně v roce 2014 na této lokalitě a v přilehlých okrajích doubrav (asi v 300 m dlouhém úseku lesa) kvetly desítky rostlin obou barevných variant s převahou žlutě kvetoucích. U Liptaně v roce 2013 bylo nalezeno 15 sterilních rostlin, v následujícím roce žádný. V roce 2014 byl druh zaznamenán na nové lokalitě rovněž u Liptaně (not. Z. Mruzíková).

Z. Mruzíková

Daphne mezereum: 19, 116

Deschampsia cespitosa: 17, 28, 40, 67

Descurainia sophia: 3, 24, 26, 35, 95

Dianthus carthusianorum: 14, 15a, 21, 45, 50, 55, 60b, 66, 113, 115

Jelikož rozšíření nominální subspecie hvozdíku kartouzku do zájmového území přirozeně nezasahuje, náleží patrně všechny tyto údaje taxonu následujícímu.

D. Hlisenkovský

Dianthus carthusianorum subsp. *latifolius*: 15b, 38 (BRNM), 115, 121, 130, 131

Dianthus deltoides: 15b, 21, 34, 56, 72, 108, 121, 130, 136, 137

Digitalis grandiflora: 38, 52, 59, 70, 105, 131, 137

Dryopteris carthusiana: 19, 28, 38, 42

Dryopteris dilatata: 38, 42

Dryopteris filix-mas: 38, 42, 89, 92, 116, 121, 135

Echinocystis lobata: 7

Echium vulgare: 15b, 36, 37, 43, 59, 64, 66, 79, 89, 90, 106, 110, 121, 131, 132

Eleocharis mamillata: 126

Eleocharis mamillata subsp. *mamillata*: 140 (BRNM; sterilní det. P. Bureš)

Eleocharis palustris agg.: 67, 112

Eleocharis palustris: 70, 126

Eleocharis palustris subsp. *palustris*: 40 (BRNM, NJM; sterilní det. P. Bureš)

Elodea canadensis: 126

Epilobium hirsutum: 128

Epilobium montanum: 92

Equisetum arvense: 15b, 25, 36, 37, 40, 88, 103, 140

Equisetum fluviatile: 40 (BRNM), 77, 82, 140

Equisetum palustre: 25, 27, 40, 77, 82, 124

Equisetum sylvaticum: 40

Erigeron acris: 10, 15a, 15b, 22, 36, 37 (BRNM, NJM), 45 (FMM), 135, 139

Erigeron annuus: 15b, 36, 74, 90, 126

Erodium cicutarium: 15a, 15b, 35, 37, 65, 113, 114, 118

Erophila verna: 72, 121

Euonymus europaeus: 38, 86, 116, 120, 139

Euphorbia cyparissias: 15b, 21, 23, 34, 35, 36, 37, 45, 60a, 60b, 66, 70, 71, 72, 79, 93, 106, 110, 113, 118, 131

Euphorbia dulcis: 38 (BRNM), 116

Euphorbia esula: 17, 79, 121

Euphorbia helioscopia: 15b, 34, 61, 95, 106, 110

Euphorbia virgata: 117 (FMM, NJM)

V Moravskoslezském kraji sbíraná naposledy Z. Kiliánem roku 1975 v Ostravě-Svinově (položka uložena v OSM), z Osoblažského výběžku doposud nezmiňována.

D. Hlisenkovský

Fagus sylvatica: 19, 42, 51, 80

Festuca sp.: 72

Festuca altissima: 11, 41, 136 (BRNM)

Festuca gigantea: 20, 80, 85, 116, 135, 137

Festuca ovina: 14, 37 (NJM), 38, 45, 108, 121, 131

Festuca pratensis: 140 (BRNM)

Festuca rubra: 17, 18, 22, 37, 94, 121, 125, 131

Ficaria verna: 38, 39, 109

Filago arvensis: 15a, 15b, 37 (NJM), 45, 55, 90, 121, 132

Na Osoblažsku poměrně hojně zastoupený druh. Na lokalitě č. 132 rostlo asi 10 jedinců.

Z. Mruzíková

Filago lutescens: 15a, 15b (FMM, NJM), 72 (FMM), 108, 115, 132

Na lokalitě č. 15 (50°15'37,3"N, 17°34'32,4"E) se nacházelo více mikropopulací s několika stovkami jedinců; na lokalitě č. 72 rostlo jen několik jedinců; na lokalitě č. 108 bylo zaznamenáno několik set jedinců; na lokalitě č. 115 pouze několik jedinců; na lokalitě č. 132 bylo zjištěno více než 60 prýtlů (50°05'58,0"N, 17°39'45,8"E).

Na rozdíl od předešlého druhu (který ho často provází) je *Filago lutescens* vzácnější, ale v posledních letech dochází k nárůstu počtu lokalit, což patrně souvisí se zvýšeným zájmem botaniků.

Z. Mruzíková

Filipendula ulmaria: 25, 40, 74, 77, 82, 112, 113, 124, 140

Filipendula vulgaris: 19, 40 (NJM), 77, 113 (FMM), 118, 120, 124

Druh na Osoblažsku s roztroušeným výskytem v loukách především kolem Dívčího Hradu, Pitárné a Vysoké. Na lokalitě č. 19 byl zaznamenán jeden exemplář na lesní cestě.

Z. Mruzíková

Fragaria moschata: 15b, 39, 41, 42, 72, 115, 136

Fragaria vesca: 15b, 38, 59, 60b, 73, 116

Frangula alnus: 41, 60b, 137

Fraxinus excelsior: 11, 38, 109, 116

Fumaria officinalis: 5, 13, 15b, 23, 26, 34, 35, 71, 100, 102, 103, 110, 122

Galeobdolon argentatum: 38, 46

Galeobdolon luteum agg.: 38, 41, 42

Galeobdolon luteum: 104

Galeobdolon montanum: 116 (NJM)

Galium album: 15b, 23, 36, 37, 38, 70, 71, 72, 79, 113, 118, 121

Galium aparine: 23, 36, 41, 42, 71, 73, 91, 109, 116

Galium intermedium: 40, 108

Galium mollugo: 98

Galium mollugo agg.: 21

Galium odoratum: 19, 40, 41, 69, 104, 135

Galium palustre: 25, 27, 40, 112

Galium pumilum: 15b, 22, 34 (OSTR), 37 (NJM), 38, 60b, 71, 79 (BRNM), 115 (NJM), 121, 132, 137, 138

Galium rivale: 7, 25, 39 (NJM)

Galium rotundifolium: 19, 33, 104, 133, 136

Galium sylvaticum: 90, 101

Galium uliginosum: 124

Galium verum: 108, 132

Genista germanica: 14

Genista tinctoria: 38, 41, 45, 55, 60b, 66, 70, 71, 72, 73, 93, 101, 106, 107, 108, 121, 130, 131

Geranium columbinum: 15b, 70, 88, 99, 100, 106, 107, 109, 110, 115, 118, 121

Geranium dissectum: 3, 15a, 24, 26, 36 (BRNM), 63, 95

Geranium palustre: 84, 124

Geranium phaeum: 30

Geranium cf. purpureum: 88

Geranium pusillum: 15b, 23, 24, 26, 35, 36 (BRNM), 54, 70, 71, 73, 110

Geranium pyrenaicum: 117, 120

Geranium robertianum: 38, 42, 73, 88, 91, 92, 109, 116, 136

Geum rivale: 25, 27, 77, 82, 134

Geum urbanum: 22, 36, 41, 73, 86, 92, 101, 109, 116, 134, 135

Gladiolus imbricatus: 124

V minulosti rostl také na území Osoblažska. Na vlhkých loukách kolem Prudníku jeho výskyt zmiňují Veselý (1954) a Krkavec (1958). O tom, kdy ze zdejší květeny vymizel, však údaje chybí. Duda et al. (1993) jeho výskyt nepotvrzují ani neuvádí pozdější literární údaje. (Lokalita č. 124 se nachází na Krnovsku.)

Z. Mruzíková

Glechoma hederacea: 40, 92

Glyceria declinata: 101, 127

Glyceria fluitans: 26, 87, 126

Glyceria maxima: 1, 30

Glyceria cf. nemoralis: 17 (OL)

Na prameništi v nivě Hraničního potoka byl nalezen sterilní porost tvořený rostlinami, které dle znaků na vegetativních orgánech náleží ke druhu *Glyceria nemoralis*. Jeho výskyt v tomto regionu nelze považovat za překvapivý ani neznámý. V nivě Hraničního potoka byl již v minulosti sbírán (1989 leg. V. Grulich, MMI; 1989 leg. R. Hlaváček, HOMP), i když zřejmě na jiné lokalitě (asi o cca 0,5–1,0 km dál proti proudu potoka). Další nejbližší známé lokality se nacházejí až v okolí Karlova pod Pradědem (1979 leg. J. Jeník, OLM; 1988 leg. L. Bureš, OLM; 1989 leg. V. Grulich, MMI), Branné (1998 leg. B. Trávníček, OL) a v Hněvošickém háji u Opavy (1975 leg. J. Koblížek, BRNL). Ve flóře České republiky je zástupcem skupiny karpatských migrantů a těžiště jeho rozšíření také leží v karpatské fytogeografické oblasti, odkud roztroušeně zasahuje přes severní Moravu a Slezsko a východní Čechy až do severních Čech. Celkový areál druhu sahá ze střední Evropy až na Kavkaz a do severozápadního Iránu.

M. Dančák

Glyceria notata: 26, 127, 134 (BRNM)

Gnaphalium sylvaticum: 37, 79

Gnaphalium uliginosum: 26

Gypsophila muralis: 15a

Hedera helix: 19, 38, 70, 73, 93, 104

Helianthemum grandiflorum subsp. *obscurum*: 118 (FMM), 131

Hepatica nobilis: 51, 133

Heracleum sphondylium: 36, 37, 38, 113

- Hesperis matronalis*: 109
Hieracium laevigatum: 71
Hieracium murorum agg.: 101
Hieracium murorum: 39, 71, 73, 137
Hieracium sabaudum: 39, 41, 131, 136
Hieracium umbellatum: 121, 124, 130
Holcus lanatus: 10, 17, 22, 36, 40, 70, 134
Humulus lupulus: 23, 71, 74, 82, 113
Hylotelephium jullianum: 108, 131
Hylotelephium maximum: 21, 33, 37, 59, 70, 71, 72, 79, 93, 108, 118, 135, 137
Hylotelephium telephium agg.: 21
Hypericum hirsutum: 92
Hypericum maculatum: 32, 40, 77, 84, 113, 124, 135
Hypericum perforatum: 15b, 21, 23, 32, 36, 37, 60a, 70, 71, 72, 73, 92, 93, 98, 106, 113, 118
Hypericum tetrapterum: 25, 27, 36, 70
Hypochaeris radicata: 15b, 18, 34, 36 (NJM), 37 (BRNM), 66, 71 (NJM), 75, 137
Impatiens glandulifera: 25, 27, 69, 74
Impatiens noli-tangere: 19, 86
Impatiens parviflora: 19, 38, 42, 73, 91, 92
Inula conyzae: 92
Inula salicina: 124
Iris pseudacorus: 1
Iris sibirica: 40 (NJM), 103 (zplaněle), 124
Isopyrum thalictroides: 80
Juncus articulatus: 67, 70, 87, 134
Juncus bufonius: 26, 49
Juncus conglomeratus: 25, 27, 77, 124, 126, 135, 141
Juncus effusus: 17, 27, 40, 67, 84, 126, 134
Juncus inflexus: 7, 36, 37, 127
Juncus tenuis: 43
Juniperus communis: 94 (kult.)
Knautia arvensis: 21, 23, 34, 60a, 60b, 113, 115, 135, 137
Koeleria pyramidata: 115 (FMM, NJM), 132 (FMM)

Smělek jehlancovitý se v České republice vyskytuje téměř na celém území v termofytiku a teplejším mezofytiku, kromě území severních Čech a severní a severovýchodní Moravy, kudy prochází severní areálová hranice druhu v jeho úzkém pojetí (Pečinka 2001). Od souvislého rozšíření izolovaná exkláva leží na česko-polském pomezí ve Slezské pahorkatině, především na Osoblažsku a Krnovsku.

Žádná ze dvou lokalit tohoto druhu nalezených během floristického kurzu však zřejmě není nová. Na jižních svazích Kabátova kopce u Krnova druh sbírali A. Pečinka a Z. Dočkalová (1998, OL) a z okolí osady Víno existuje jak literární údaj (Hradílek 1999) tak i herbářový doklad (2000 leg. A. Pečinka & Z. Dočkalová, OL), i když přímo k lokalitě nalezené během floristického minikurzu se vztahuje zřejmě jen údaj z fytocenologického snímku M. Chytrého (in Danihelka et al. 2013).

M. Dančák

Lactuca serriola: 43, 103, 110

Lamium amplexicaule: 5, 24, 26, 35 (NJM), 45, 54, 61, 110

Lamium purpureum: 35, 61, 71, 95

Lapsana communis: 110

Larix decidua: 15b, 19, 97

Laserpitium prutenicum: 40 (NJM), 124

Podle J. Veselého (Veselý 1954) rostl hladýš pruský na vlhkých loukách při západním okraji Městského lesa u Osoblahy. Recentně zaznamenán na lokalitě č. 40 v roce 2012 (Hlisnikovský & Mruzíková 2012). Jiné údaje o výskytu schází.

Z. Mruzíková

Lathyrus pratensis: 36, 37, 77, 82, 113, 124

Lathyrus sylvestris: 69

Lathyrus vernus: 51, 70, 101

Lemna minor: 2, 26, 126

Leontodon hispidus: 40, 130, 131, 135

Lepidium campestre: 47, 66, 106 (NJM), 107

Lepidium draba: 63 (OSTR)

Lepidium rudemale: 3, 30

Leucanthemum ircutianum: 37 (BRNM), 94, 121, 131, 135, 137

Leucanthemum vulgare agg.: 10, 21, 36, 37, 60a

Leucanthemum vulgare s. str.: 15b, 32

Ligustrum vulgare: 74

Limosella aquatica: 87 (FMM)

Blatěnka vodní byla poprvé na Osoblažsku zaznamenána patrně teprve někdy po roce 2000 u Slezských Rudoltic (Dočkalová in Danihelka et al. 2013).

Z. Mruzíková

Linaria vulgaris: 24, 26, 106, 110, 118

Listera ovata: 58, 60a, 124

Bradáček vejčitý je na Osoblažsku nalézán spíše ojediněle (Mruzíková 2014a) v počtu jednoho až pěti jedinců (3 rostliny na lokalitě č. 58), zřídka ve větších populacích čítajících až okolo 30 jedinců (20 rostlin na lokalitě č. 60, část rostlin kvetla).

Z. Mruzíková

Lonicera xylosteum: 96

Lotus corniculatus: 36, 40, 71, 73, 74, 90, 108, 113, 115, 137

Lotus pedunculatus: 124, 126

Lupinus polyphyllus: 125

Luzula campestris agg.: 60b, 135

Luzula luzuloides: 19, 38, 41, 42, 78, 80, 101, 107, 137

Luzula pallescens: 14

Luzula pilosa: 19, 41, 60a

Lychnis flos-cuculi: 10, 22, 38, 40, 62, 85, 112, 124, 140

Lycopsis arvensis: 15b, 35 (NJM), 45, 54, 63 (OSTR)

Na lokalitě č. 35 bylo zaznamenáno 45 jedinců; na lokalitě č. 54 rostli jen 2 jedinci.

Přelina rolní se na Osoblažsku vyskytuje roztroušeně. Kromě výše uvedených lokalit a lokalit zmíněných v příspěvku k poznání polních plevelů na Osoblažsku (Mruzíková 2013) byl druh dále zaznamenán u Bučávky (2012 not. Z. Mruzíková) a u obcí Dívčí Hrad (2013, 2014 not. Z. Mruzíková) a Vysoká (2013 not. Z. Mruzíková).

Z. Mruzíková

Lycopus europaeus: 7, 25, 39, 86, 126, 134
Lysimachia nummularia: 38, 39, 41, 109, 116, 140
Lysimachia vulgaris: 25, 36, 38, 40, 67, 73, 77, 86, 112, 124, 126
Lythrum salicaria: 1, 39, 40, 67, 77, 112, 126, 134, 140
Maianthemum bifolium: 40, 41, 73, 80
Malva moschata: 103, 115
Malva neglecta: 35
Malva sylvestris: 3, 15b, 118
Matricaria discoidea: 36, 95
Matricaria chamomilla: 95, 110
Medicago lupulina: 8, 10, 21, 36, 134, 135
Melampyrum nemorosum: 75, 130, 131, 136 (BRNM), 137
Melampyrum pratense: 14, 19, 70, 75
Melica nutans: 27, 38, 80, 92
Melica uniflora: 14
Mentha arvensis: 124
Mercurialis perennis: 70, 116
Microrrhinum minus: 39
Microthlaspi perfoliatum: 94
Milium effusum: 116 (NJM)
Moehringia trinervia: 38, 42, 101, 135
Molinia arundinacea: 25 (sterilní, cf.), 40, 124
Mycelis muralis: 38, 42, 73, 137
Myosotis arvensis: 10, 35, 36, 40, 45, 60a, 79, 88, 95, 100, 103, 110
Myosotis discolor: 15a, 15b (FMM, NJM), 18, 21, 24, 34 (OLM), 138

Pomněnka různobarvá byla na Osoblažsku zaznamenána prvně patrně teprve při tomto floristickém minikurzu. Štěpánková (2000) uvádí obecný údaj o roztroušeném výskytu druhu ve fytochorionu Vidnavsko-osoblažská pahorkatina (74a), nicméně v osoblažské části není podložen (cf. Bureš et al. 2004, 2007; Danihelka et al. 2013). Od počátku roku 2014 byl druh nalezen roztroušeně také na pastvinách u Liptaně a u Bučávky, v loukách u Dívčího Hradu a nad Třemešnou (příp. místní částí Rudíkovy).

Z. Mruzíková

Myosotis nemorosa: 124, 126
Myosotis palustris agg.: 67, 77
Myosotis ramosissima: 15a, 21, 24, 34 (OSTR), 60b, 79 (NJM), 114, 119, 121, 131
Myosotis sparsiflora: 9 (FMM), 89, 91 (FMM, NJM), 92
Myosotis stricta: 15a, 15b, 69, 72, 108, 113, 118, 127, 131
Myosotis sylvatica: 80
Myosoton aquaticum: 3, 39, 82, 87, 101
Myriophyllum spicatum: 123, 126

Neslia paniculata: 48 (FMM), 54

Kromě již dříve publikované lokality (Mruzíková 2013) shodné s lokalitou č. 48, bylo zaznamenáno také 7 rostlin u obce Dívčí Hrad (2013 leg. Z. Mruzíková, herb. Mruzíková).

Z. Mruzíková

Oenanthe aquatica: 2*Omphalodes scorpioides*: 89, 92 (NJM)

Výskyt tohoto druhu na svazích v okolí zříceniny Fulštejn je z fytogeografického hlediska poměrně pozoruhodný, protože představuje velmi izolovanou arelu, a to jak z pohledu ČR, tak i střední Evropy. Nejbližší (historická) lokalita výskytu u Kravař na Opavsku je vzdálena vzdušnou čarou více než 40 km. Vzhledem k ojedinělému recentnímu výskytu tohoto druhu na celé severní Moravě a ve Slezsku (Hlisnikovský & Mruzíková 2012) a také faktu, že se jedná o hradní vrch, však lze očekávat antropogenní původ této populace (např. neúmyslné zavlečení diaspor s materiálem na stavbu hradu, či mnohem pozdější zavlečení návštěvníky zříceniny).

M. Hroneš

Orchis mascula subsp. *speciosa*: 58, 104

Na lokalitě č. 58 bylo zaznamenáno 5 kvetoucích jedinců, na lokalitě č. 104 jen jedna rostlina.

Vstavač mužský znamenáný roste poměrně hojně v lesích na Osoblažsku, ojediněle v loukách při jejich okrajích či na stráních. Současné znalosti o rozšíření tohoto druhu na území Osoblažska shrnuje Mruzíková (2014a).

Z. Mruzíková

Oxalis stricta: 110*Papaver argemone*: 4, 13, 15b (FMM), 16, 24 (BRNM), 43 (BRNM), 45, 47, 48, 54, 63 (OSTR), 110, 122

Na Osoblažsku v posledních letech přehlížený druh, zaznamenaný už v roce 1961 F. Kühnem (Kühn 1965). Roztroušeně nalézán především na polích v centrální a západní části území (okolí Dívčího Hradu, Liptaně, Pitárné).

Z. Mruzíková

Papaver dubium agg.: 15b (herb. Mruzíková)*Papaver dubium*: 129*Papaver rhoeas*: 24*Papaver somniferum*: 98*Paris quadrifolia*: 19, 104*Parthenocissus quinquefolia*: 139*Peplis portula*: 127*Persicaria amphibia*: 25, 43, 84*Petasites hybridus*: 134*Peucedanum cervaria*: 38 (NJM), 118 (FMM)

Výskyt smldníku jeleního na Osoblažsku zaznamenali J. Vicherek a R. Neuhäusl (Neuhäusl & Vicherek 1960, Vicherek 1960). Početné lokality druhu v oblasti slezského předhoří a nížin navazující na Slezskou nížinu shrnuje též J. Šmarda (Šmarda 1963). Další písemné údaje o výskytu druhu schází až do floristického kurzu v roce 1989 (Hradílek 1999), sbírala jej však v 70. letech J. Moravcová (1977, OVMB). V obou těchto případech se pravděpodobně jedná o nálezy z lokality totožné s lokalitou č. 118. Novější informace o výskytu druhu také schází

(cf. Bureš et al. 2004, Bureš et al. 2007, Danihelka et al. 2013) a mimo výše uvedené lokality nebyl recentně jinde zaznamenán.

Z. Mruzíková

Peucedanum oreoselinum: 23 (NJM)

Smldník olešníkový byl opakovaně nalézán na této, pravděpodobně již v roce 1962 objevené, lokalitě (cf. Mruzíková & Hlisnikovský 2012).

Z. Mruzíková

Phalaris arundinacea: 25, 39, 74, 86

Phleum phleoides: 106 (FMM, NJM), 113, 115, 131 (FMM), 132

V letech 1956–1959 byl bojínek tuhý zaznamenán J. Vicherkem na 50 lokalitách v oblasti mezi Bruntálem, Opavou a Slezskými Pavlovicemi, z toho přibližně 20 lokalit náleží Osoblažskému výběžku (na 30 dokladů je uloženo v BRNU; cf. Vicherek 1960). Dnes jsou potvrzovány jen výskyty v okolí Krnova a Vína, na převážné většině lokalit druh již vyhynul.

D. Hlisnikovský

Phleum pratense: 40

Phragmites australis: 39

Picea abies: 19, 42, 68

Pilosella aurantiaca: 17, 55, 79

Pilosella bauhini: 21, 132

Pilosella erythrochrista: 36 (BRNM), 79 (BRNM)

Pilosella officinarum: 22, 34, 37, 55, 70, 71, 72, 79, 90, 105, 108, 113, 118, 125, 130, 131

Pilosella piloselloides: 36, 79 (BRNM), 90

Pilosella sp.: 10, 60a

Pimpinella saxifraga: 15b, 21, 37, 60a, 71, 108, 118, 130, 131, 135, 137

Pinus sylvestris: 42, 90

Plantago lanceolata: 15b, 21, 36, 60a, 72, 77, 108, 113, 137

Plantago major: 35, 38

Plantago media: 113, 118

Plantago uliginosa: 70

Platanthera bifolia: 19, 53, 78, 137

Počty exemplářů (na lokalitě): desítky jedinců (č. 19), dva jedinci (č. 53) a 10–20 jedinců (č. 78).

Na Osoblažsku patří vemeník dvoulistý k nejhojněji zastoupeným orchidejím.

Z. Mruzíková

Poa compressa: 90, 98, 125, 139

Poa nemoralis: 38, 40, 41, 42, 71, 73, 80, 92, 116, 135

Poa palustris: 36, 39, 82, 126

Poa pratensis: 38, 60b, 110

Poa trivialis: 20, 24, 25, 26, 77, 95

Polygala comosa: 108, 137

Polygala vulgaris: 60a, 60b (OSTR), 105, 115, 132, 136 (BRNM)

Polygonatum multiflorum: 19, 38, 41, 42, 52, 70, 71, 73, 92, 107, 116

Polygonatum odoratum: 53, 57

Na Osoblažsku vzácnější než předchozí druh, který ho často provází. Na jednotlivých mikro-lokalitách roste i několik desítek rostlin – například nad lomem u Liptaně (lokalita č. 53) bylo již v květnu 2013 zaznamenáno 50–100 jedinců (not. Z. Mruzíková).

Z. Mruzíková

Polypodium vulgare: 53, 91, 101, 133*Populus tremula*: 39, 91*Potamogeton berchtoldii*: 87, 134 (BRNM)*Potamogeton crispus*: 26 (BRNM), 82, 126*Potamogeton natans*: 134 (BRNM), 140*Potentilla anserina*: 39*Potentilla argentea*: 15a, 15b, 21, 23, 34 (OSTR), 36, 45, 47, 56, 66, 70, 71, 72, 73, 79, 90, 94, 106, 108, 110, 113, 117, 125*Potentilla erecta*: 19, 40, 60a, 60b, 77*Potentilla heptaphylla*: 73 (NJM), 131 (herb. Koutecký)

Mochna sedmilistá rostla u Matějovic (Duda 1949), Osoblahy, Rusína a Slezských Rudolitic (Vicherek 1959), doložena byla také od Piskořova (1977 leg. J. Moravcová, OVMB). Mezi lety 2007–2014 byla zaznamenána ojediněle i u Dívčího Hradu, u Vína a nad Rudíkovy (not. Z. Mruzíková).

Z. Mruzíková

Potentilla inclinata: 113 (NJM)

V minulosti byla mochna šedavá zaznamenána u Bohušova (Duda 1949, Veselý 1954), Vína (Hradílek 1999), Dívčího Hradu a Liptaně (1977 leg. J. Moravcová, OVMB). Recentně byl potvrzen její výskyt u Dívčího Hradu a Liptaně, vždy však byla na lokalitě zaznamenána jen jedna nebo nanejvýš dvě rostliny (not. Z. Mruzíková).

Z. Mruzíková

Potentilla recta: 36

Historicky byl druh zaznamenán u Horních Povelic (Duda 1949), Liptaně, Dívčího Hradu, Pitárné (Duda 1949, Veselý 1954), Bohušova (Podpěra 1949, Veselý 1954) a Bučávky (Hradílek 1999). Recentně roste v okolí Dívčího Hradu (při silnici směrem na Horní Povelice, na stráních severovýchodně od rybníka Pitárno) a Liptaně (u cesty mezi pastvinami nad obcí, na stráni mezi obcí a Třemešnou). Je hojnější než předešlý druh.

Z. Mruzíková

Potentilla reptans: 36, 37, 39, 67, 74, 91, 118*Potentilla verna*: 50*Primula elatior*: 28, 40, 60a, 124*Prunus avium*: 15b, 38, 41, 42, 60a, 108, 109, 118*Prunus padus*: 40, 42*Prunus spinosa*: 15b, 37, 60a, 92, 106, 108, 118*Pseudofumaria lutea*: 139*Puccinellia distans*: 43*Pulmonaria obscura*: 39, 80, 86, 92, 116*Pyrus communis*: 118*Pyrus pyraeaster*: 79, 106 (FMM), 107, 113, 118

Quercus petraea: 15b, 38, 41, 42, 72, 107, 108, 118, 135

Quercus robur: 14, 19, 71, 96

Quercus rubra: 89

Ranunculus acris: 21, 113

Ranunculus auricomus: 41

Ranunculus auricomus agg.: 124

Ranunculus flammula: 127

Ranunculus lanuginosus: 109, 116

Ranunculus polyanthemos: 20, 21, 34 (OSTR), 52, 113, 119, 121, 130, 132

Ranunculus repens: 36, 37, 92, 101, 115, 126

Ranunculus sceleratus: 26, 29, 87

Raphanus raphanistrum: 34

Rhinanthus minor: 70, 120, 123, 130

Rorippa amphibia: 126

Rorippa palustris: 126

Rorippa sylvestris: 36, 39

Rosa sp.: 23, 60a, 73, 116, 118

Rosa cf. *rubiginosa*: 132

Rubus ser. *Glandulosi*: 97

Rubus caesius: 90

Rubus cf. *kuleszae*: 97

V letech 1999 a 2000 zaznamenal, případně i sbíral, ostružiník Kuleszův na mnoha místech Osoblažska B. Trávníček, a to v okolí Sádku, tj. část Dívčího Hradu (1999, OL), u Bučávky (2000, OL), Damašku, Jindřichova, Karlova, Koberna a v okolí Města Albrechtice (2013 Trávníček in litt.).

Z. Mruzíková

Rumex acetosa: 10, 21, 113, 124

Rumex acetosella: 15b, 18, 21, 56, 66, 79, 118, 135

Rumex acetosella s. str.: 34

Rumex cf. *aquaticus*: 25

Rumex crispus: 122

Rumex obtusifolius: 74

Rumex patientia: 102

Až v několika posledních letech se zdárně rozšířil podél hlavních komunikací mezi městy Bruntál, Krnov a Opava, jinde je zřídka nebo většinou (prozatím) schází. Nikde netvoří souvislé porosty či početnější skupinky, vždy byl vidán jen soliterně, anebo v několika exemplářích.

D. Hlisnikovský

Salix alba: 99

Salix aurita: 40

Salix caprea: 74, 96, 109

Salix cinerea: 82, 96, 124

Salix euxina: 82, 96, 101

Salix rosmarinifolia: 40 (NJM), 124

Přestože ve zpracování vrb v Květeně ČR (Chmelař & Koblížek 1990) u přehledu lokalit *Salix rosmarinifolia* zcela chybí údaje o jejím výskytu ve východním podhůří Hrubého Jeseníku a v Nízkém Jeseníku, vyskytuje se zde tento druh roztroušeně až lokálně poměrně hojně. Odtud rozšíření zasahuje až na Bruntálsko a Osoblažsko, odkud jej zmiňuje například F. Krkavec (Krkavec 1960), a navazuje na rozšíření druhu v jižním Polsku.

M. Hroneš

Salix viminalis: 99, 124*Sambucus nigra*: 23, 38, 71, 109*Sanguisorba minor*: 66*Sanguisorba officinalis*: 22, 40, 60a, 60b, 67, 112, 120, 124*Sanicula europaea*: 19, 27, 33, 40, 41, 51, 80*Saxifraga granulata*: 10, 60a, 127, 131*Scabiosa ochroleuca*: 132*Scirpus sylvaticus*: 7, 11, 25, 40, 67, 77, 86, 101, 112, 124, 134, 140*Scleranthus annuus*: 54, 69 (OSTR), 90, 122*Scleranthus annuus* agg.: 13, 15a*Scleranthus perennis*: 37 (NJM), 71 (FMM, NJM), 73, 118 (FMM)*Scleranthus polycarpus*: 15a, 15b (FMM), 72 (FMM, NJM), 108 (NJM)

Opomíjený, ekologicky vyhraněný druh s preferencí skalnatých strání s xerothermní nezapojenou vegetací, zde objeven až v roce 2012 na lokalitě č. 108 (Hlisnikovský & Mruzíková 2012). Početněji se vyskytuje na břidlicích sousedního Jesenického podhůří (75).

D. Hlisnikovský

Scorzoneroidea autumnalis: 22*Scrophularia nodosa*: 25, 39, 40, 92, 138, 140*Scutellaria galericulata*: 25, 27*Securigera varia*: 37, 38, 59, 60a, 92, 93, 113, 115, 118, 137*Sedum* sp.: 56*Sedum acre*: 15b, 44, 45, 121, 139*Sedum sexangulare*: 15a, 38 (NJM), 45, 115 (NJM), 118, 130, 131*Sedum spurium*: 44, 71, 121*Selinum carvifolia*: 6, 17, 38, 40, 60b, 73, 124, 136, 137*Senecio jacobaea*: 15b, 37, 79, 117, 121, 136, 137, 140*Senecio ovatus*: 22, 37, 38, 41, 135*Serratula tinctoria*: 41, 124*Sherardia arvensis*: 13, 15a, 15b (FMM), 16, 34 (OSTR), 35 (NJM), 36, 48, 54, 100*Silene dioica*: 82, 83, 89, 92*Silene latifolia* subsp. *alba*: 24, 26, 34, 60a, 79, 90*Silene nutans*: 15b, 21, 34, 39, 60b, 70, 71, 72, 73, 79, 93, 101, 105, 107 (FMM), 108, 115, 118, 121, 130, 131, 135, 136, 137*Silene vulgaris*: 47, 60b*Sisymbrium officinale*: 15b, 24, 26 (BRNM), 92, 117*Solanum dulcamara*: 1, 20, 25, 82, 86, 128*Solanum nigrum*: 118*Solidago canadensis*: 31, 126

Solidago gigantea: 69
Solidago virgaurea: 41, 135
Sonchus arvensis: 63
Sonchus asper: 54
Sorbus aucuparia: 19, 38, 41
Sorghum bicolor: 4
Sparganium erectum: 83
Spergula arvensis: 34 (OSTR), 115
Spergularia rubra: 15b, 48, 76, 115, 118, 129
Spirodela polyrhiza: 2, 26, 121
Stachys sylvatica: 28, 89, 92, 116, 124
Stellaria alsine: 25, 28, 33 (OSTR), 101, 134
Stellaria graminea: 15b, 17, 24, 26, 34, 36, 37, 40, 77, 101, 115, 126, 134, 135
Stellaria holostea: 40, 92, 101, 116
Stellaria nemorum: 33, 140
Stuckenia pectinata: 87
Symphyotrichum sp.: 125
Symphytum officinale: 36, 74, 99
Symphytum tuberosum: 92, 121
Tanacetum vulgare: 10, 15b, 21, 36, 59, 60a, 135
Taraxacum prunicolor: 89
Taraxacum sect. *Erythrosperma*: 88
Thlaspi arvense: 15b, 35, 61, 106, 110, 118
Thymus pulegioides: 15b, 56, 59, 60a, 60b, 66, 71, 105, 108, 113, 115, 118, 121, 130, 135 (BRNM), 136, 137 (BRNM), 138
Tilia cordata: 19, 38, 41, 60a, 73, 92, 109, 116, 136
Tragopogon pratensis: 21 (BRNM), 22, 26, 36 (NJM), 37, 106
Trifolium alpestre: 130 (FMM), 131, 132

Údaje v rámci Moravskoslezského kraje jsou zatíženy značnou determinační chybovostí, zvláště pak z východu území a výskyt v okolí Krnova je patrně jediný recentní.

D. Hlisnikovský

Trifolium arvense: 15a, 15b, 22, 36, 37, 45, 56, 66, 70, 71, 72, 79, 106, 108, 110, 113, 118, 121, 125, 132
Trifolium campestre: 36 (NJM)
Trifolium dubium: 6, 15a, 15b, 108, 113, 130
Trifolium montanum: 113, 115, 130
Trifolium pratense: 10
Trifolium repens: 10, 15b, 22, 36, 110, 118
Tripleurospermum inodorum: 23, 34, 71, 110
Trisetum flavescens: 40, 135
Turritis glabra: 15a, 15b, 37, 38, 59, 60a, 66, 70, 88, 92, 103, 113, 114, 115, 118, 121, 135 (BRNM), 140
Tussilago farfara: 74
Typha sp.: 101
Typha angustifolia: 87, 126

Typha latifolia: 1, 7, 39, 87

Ulmus glabra: 88, 89, 92

Ulmus minor: 92

Urtica dioica: 25, 28, 92, 96, 109, 116

Urtica urens: 102 (FMM, NJM)

Kopřiva žahavka rostla při zdi tělocvičny (v severní expozici) na ploše přibližně 1 m² v areálu Střední školy zemědělství a služeb.

D. Hlisnikovský

Vaccinium myrtillus: 19, 38, 41, 137

Valeriana officinalis: 36, 119

Valerianella carinata: 88 (cf.), 91 (FMM, NJM)

Vzácný i opomíjený kozlík, na severovýchodě ČR takřka neznámý a ve fytochorionu Slezská pahorkatina (74) prvně sbíraný (Hlisnikovský & Sedláčková 2014).

D. Hlisnikovský

Valerianella dentata subsp. *dentata*: 15a, 16, 24 (BRNM), 35, 110

Valerianella locusta: 15b, 38 (NJM), 72, 79, 103

Verbascum nigrum: 92

Veronica agrestis: 35 (FMM, NJM, herb. Mruzíková)

Rozrazil polní byl do nedávna znám na Osoblažsku recentně pouze z lokality u Liptaně (Mruzíková 2013), kde se jej však během kurzu nepodařilo potvrdit, ale nově byl nalezen na výše uvedené lokalitě mezi Horními a Dolními Povelicemi, v počtu jen pěti, zato statných a bohatě větvených rostlin.

Z. Mruzíková

Veronica anagallis-aquatica: 29

Veronica arvensis: 15a, 15b, 34, 35, 36, 45, 48, 79, 94, 100, 108, 110

Veronica beccabunga: 7, 11, 40, 77 (OSTR), 101, 124, 134

Veronica chamaedrys: 15b, 21, 34, 36, 37, 40, 41, 60a, 71, 73, 92, 100, 106, 113, 116, 134, 137

Veronica officinalis: 15b, 21, 40, 41, 55, 71, 89, 108, 118, 135, 137

Veronica persica: 15b, 36, 48, 61, 63, 95, 100, 103

Veronica serpyllifolia: 2, 17, 26

Veronica sublobata: 35, 70, 139

Veronica verna: 15b (FMM), 45 (FMM), 72 (FMM), 139

V minulosti na Osoblažsku přehlížený druh, často provází výskyt *Filago lutescens* a/nebo *Aira caryophyllea*. Na lokalitě č. 45 nalézán opakovaně už v předchozích letech.

Z. Mruzíková

Viburnum opulus: 41

Vicia angustifolia: 15b, 22, 36 (NJM), 59, 79, 90, 110, 115 (NJM), 117, 121, 134, 135

Vicia cracca: 38

Vicia dumetorum: 92

Vicia hirsuta: 22, 36

Vicia sativa: 100

Vicia sepium: 19, 21, 110, 134

Vicia tetrasperma: 10, 21, 36, 135

Vicia villosa subsp. *varia*: 120

Vinca minor: 73

Viola arvensis: 15b, 23, 35, 36, 43, 71, 95, 100, 103, 110, 118

Viola canina: 38 (NJM)

Viola hirta: 14, 118

Viola odorata: 47

Viola reichenbachiana: 40, 41, 42, 92, 116, 136

Viola riviniana: 18 (BRNM), 19, 33 (OSTR), 60a, 60b, 136, 137

Viola ×scabra: 50

Viscaria vulgaris: 37, 45, 55, 57, 71, 73, 93, 105, 107, 108, 113, 118, 121, 130, 131, 137

Vulpia myuros: 15b (FMM), 37 (BRNM, NJM), 90, 110 (FMM)

Donedávna recentně známá patrně pouze z písčiny mezi Ostrou Horou a Bohušovem (lokalita č. 90), kde její výskyt zmiňují už Pečinka & Dočkalová (2004). Nyní byla pozorována v polích, úvozech a v nezapojených pastvinách místy ve velkých množstvích, jako na lokalitě č. 15.

Z. Mruzíková & D. Hlisníkovský

Přehled ohrožených taxonů zaznamenaných během kurzu

V tabulce jsou uvedeny všechny zaznamenané taxony, včetně nejistě určených (např. *Cardamine cf. dentata*), které nerostly v kultuře.

V jednotlivých sloupcích tabulky jsou uvedeny kategorie ochrany dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (vyhláška č. 395/1992 Sb.), kategorie ohrožení podle třetího vydání Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (Grulich 2012) a kategorie ohrožení dle regionálního Červeného seznamu cévnatých rostlin Moravskoslezského kraje (Sedláčková & Plášek 2005).

taxon	vyhláška č. 395/1992 Sb.	Grulich 2012	Sedláčková & Plášek 2005
<i>Abies alba</i>		C4a	C4
<i>Aethusa cynapium</i> subsp. <i>elata</i>		C4a	C4
<i>Aira caryophyllea</i>		C1 t	C1
<i>Antennaria dioica</i>		C2 t	C2
<i>Aphanes arvensis</i>		C3	C3
<i>Barbarea stricta</i>		C3	C3
<i>Batrachium trichophyllum</i>		C4a	C2
<i>Bolboschoenus laticarpus</i>		C4a	-
<i>Cardamine dentata</i>		C3	-
<i>Carex disticha</i>		C4a	C2
<i>Carex flava</i>		C4a	C4
<i>Carex hartmanii</i>		C4a	C2
<i>Carex otomana</i>		C4a	C4
<i>Carex paniculata</i> subsp. <i>paniculata</i>		C4a	C3
<i>Carex riparia</i>		C4a	C4
<i>Centaurea cyanus</i>		-	C4
<i>Centaurea oxylepis</i>		C4a	C4
<i>Cephalanthera longifolia</i>	§3	C3	C2
<i>Chamaecytisus supinus</i>		C4a	-
<i>Chenopodium bonus-henricus</i>		C4a	-
<i>Crepis mollis</i> subsp. <i>succisifolia</i>		C3	C2
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> subsp. <i>fuchsii</i> var. <i>fuchsii</i>	§3	C4a	C4
<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>majalis</i>	§3	C3	C3
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	§2	C2 t	C2
<i>Daphne mezereum</i>		-	C4
<i>Dianthus carthusianorum</i> subsp. <i>latifolius</i>		C3	C3
<i>Eleocharis mamillata</i> subsp. <i>mamillata</i>		C4a	C4
<i>Filago arvensis</i>		C3	C3
<i>Filago lutescens</i>	§1	C2 b	C1
<i>Filipendula vulgaris</i>		-	C4
<i>Galium mollugo</i>		C4b	-
<i>Galium rivale</i>		C4a	-

taxon	vyhláška č. 395/1992 Sb.	Grulich 2012	Sedláčková & Plášek 2005
<i>Gladiolus imbricatus</i>	§2	C2 b	C2
<i>Glyceria nemoralis</i>		C3	C1
<i>Inula salicina</i> subsp. <i>salicina</i>		C4a	C3
<i>Iris sibirica</i>	§2	C3	C2
<i>Isopyrum thalictroides</i>		C4a	C4
<i>Laserpitium prutenicum</i> subsp. <i>prutenicum</i>	§2	C3	C2
<i>Limosella aquatica</i>		C4a	C2
<i>Listera ovata</i>		C4a	C4
<i>Lycopsis arvensis</i>		-	C3
<i>Microthlaspi perfoliatum</i>		-	C3
<i>Myosotis discolor</i> subsp. <i>discolor</i>		C2 b	C4
<i>Myosotis sparsiflora</i>		C4a	C2
<i>Omphalodes scorpioides</i>		C4a	C1
<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>speciosa</i>	§2	C2 t	C3
<i>Papaver argemone</i>		C4a	C3
<i>Papaver dubium</i>		-	C3
<i>Peucedanum cervaria</i>		C4a	C2
<i>Peucedanum oreoselinum</i>		C4a	A1
<i>Phleum phleoides</i>		-	C2
<i>Pilosella bauhini</i>		-	C4
<i>Pilosella erythrochrista</i>		C3	C3
<i>Platanthera bifolia</i>	§3	C3	C3
<i>Polygonatum odoratum</i>		-	C3
<i>Potentilla inclinata</i>		-	C4
<i>Potentilla recta</i>		C4a	C2
<i>Pyrus pyraister</i>		C4a	C3
<i>Salix rosmarinifolia</i>		C3	C3
<i>Scleranthus polycarpus</i>		C3	A2
<i>Serratula tinctoria</i> subsp. <i>tinctoria</i>		C4a	C2
<i>Taraxacum prunicolor</i>		C4a	C2
<i>Trifolium alpestre</i>		-	C3
<i>Ulmus minor</i>		C4a	C4
<i>Urtica urens</i>		C3	-
<i>Valerianella carinata</i>		C2 r	-
<i>Valerianella dentata</i> subsp. <i>dentata</i>		C4a	C4
<i>Veronica agrestis</i>		C2 t	C1
<i>Veronica verna</i>		C4a	A2
<i>Vicia dumetorum</i>		C4a	C4
<i>Vulpia myuros</i>		C3	C3

Shrnutí

Práce shrnuje výsledky nálezů během floristického minikurzu Moravskoslezské pobočky ČBS na Osoblažsku (a v přilehlém území) v červnu 2013. Seznam lokalit obsahuje 140 položek a získaný floristický materiál dosahuje 2 332 floristických údajů (nezapočítávány dvakrát opakované záznamy z téže lokality od různých pozorovatelů), které se vztahují k 573 rostlinným jmen různé taxonomické úrovně. Hvězdičkou (*) jsou v následujícím textu označeny ty recentně se na Osoblažsku vyskytující taxony, které však při tomto floristickém minikurzu (na předmětné lokalitě) zaznamenány nebyly.

Během kurzu bylo učiněno množství pozoruhodných objevů – ať už jde o druhy v minulosti na Osoblažsku nalezené, ale po nějaký čas nezvěstné: *Geranium phaeum*, *Limosella aquatica*, *Peucedanum cervaria*, *Phleum phleoides*, tak druhy v území nově pozorované: *Carex disticha*, *Barbarea stricta*, *Bolboschoenus laticarpus*, *Euphorbia virgata*, *Myosotis discolor*, *Valerianella carinata* a ve Městě Albrechticích *Urtica urens*.

Z navštívených biotopů přinesly údolní nivy a mokřady – svou nadměrnou eutrofií, častým zanedbáním a tím druhovou chudostí – značné zklamání, zvláště pak v okolí Slezských Pavlovic, kde již jen ojediněle přežívá *Veronica maritima** (Mruzíková 2014b). Dosud mírně pestřejšími jsou drobnější vodní plochy, jako jsou požární nádrž v Karlově se *Zanichellia palustris**, tůňka v písčinné v Bohušově se *Schoenoplectus lacustris**, tůňky mezi Ostrou Horou a Kobernem s *Ceratophyllum submersum**, a též nově vyhloubené rybníčky mezi Rylovkou a Slezskými Pavlovicemi, kde jsme našli druhy *Barbarea stricta*, *Bolboschoenus laticarpus* a *Limosella aquatica*. Z větších rybníků stojí za pozornost rybník Pitárno s *Batrachium* spp.*, *Schoenoplectus lacustris**, *Veronica scutellata** a *Zanichellia palustris**, při Matějovicích rybník východně od osady s *Ceratophyllum submersum**, při němž jsme nyní zaznamenali *Betula pubescens* a *Carex paniculata*. V rybníčních litorálech roste například *Achillea ptarmica** u rybníka Dívčí Hrad, *Carex disticha* u Pavlovického rybníka I. a *Carex riparia* při Bartultovicích. Jedinou výraznou výjimku z druhové chudosti těchto biotopů tvořily mokřadní louky svazu *Molinion* na březích rybníka Pitárno u Dívčího Hradu. Zde se vyskytuje významná populace *Iris sibirica*, a dále v krajině zřídka druhy, jimiž jsou *Carex hartmanii*, *C. riparia*, *Dactylorhiza majalis**, *Laserpitium prutenicum**, *Salix rosmarinifolia*, *Scorzonera humilis**, *Serratula tinctoria** a *Succisa pratensis** (Bureš et al. 2007, Hlisenkovský & Mruzíková 2012, Mruzíková 2011). Soudíme, že právě tato lokalita by si zasloužila územní ochranu s citlivým managementem dřív, než bude příliš pozdě, jako je na Osoblažsku pozdě například pro *Eriophorum angustifolium*, *Gladiolus imbricatus*, *Pedicularis sylvatica*, *Triglochin palustris* a *Valeriana dioica*.

Druhově atraktivními se projeví rozvolněné, výslunné stráně s povětšinou jižní expozicí, a to na zde typických a početných skalnatých „brdcích“ čili oblících, ať už v polích nebo loukách. Podobné druhové složení jsme zaznamenávali v ekotonech svažitéch lesů a pastvin, luk či polí. Zdejší na živiny chudé, mírně kyselé, písčité neb kamenité podloží dosud hostí mnoho jinde vymizelých druhů, předně *Aira caryophyllea*, *Danthonia decumbens**, *Dianthus carthusianorum* subsp. *latifolius*, *Filago arvensis*, *F. lutescens*, *Genista germanica*, *Jasione montana**, *Koeleria pyramidata*, *Peucedanum cervaria*, *P. oreoselinum*, *Phleum phleoides*, *Potentilla heptaphylla*, *P. recta*, *Scleranthus polycarpus*, *Veronica verna*, *Viola mirabilis**, *Vulpia myuros* a mnoho dalších. Rovněž tyto „brdky“,

Obr. 2: Liptaň – pohled na Osoblažskou krajinu – šipkou označen jeden z mnoha oblíků (lokalita č. 60) [foto Z. Mruzíková, 9. V. 2008].

tedy oblíky – ledovci vymodelované výrazné krajinné dominanty – by zasluhovaly uchránit před zalesňováním, zárůstem a zemědělským hnojením. Vždyť právě převážně z těchto příčin zcela zanikly obdobné biotopy např. při Matějovickém mlýně či u Bohušova, a s nimi na Osoblažsku patrně vymřely i *Anthemis tinctoria*, *Artemisia campestris*, *Campanula glomerata*, *Chondrilla juncea*, *Helichrysum arenarium*, *Seseli annuum* a další.

Specifickou diverzitou oplývají zdejší lesy – například smíšené lesy v okolí Liptaň s *Cephalanthera longifolia*, *Hepatica nobilis*, *Isopyrum thalictroides*, *Lilium martagon**, *Platanthera bifolia* či *Polygonatum odoratum*, kyselé doubravy s *Quercus petraea* v okolí Bučávky s *Carex digitata**, *Cephalanthera longifolia*, *Chamaecytisus supinus*, *Cytisus nigricans*, *Dactylorhiza sambucina*, *Daphne mezereum* a *Platanthera bifolia*. Naopak v okolí Bohušova jsou lesy s příměsí bazí a bylinné patro zpestřují *Hypericum hirsutum*, *Inula conyzae*, *Myosotis sparsiflora*, *Omphalodes scorpioides* či *Vicia dumetorum*. Posledně jmenovaný druh roste i na několika místech v okolí zámku Dívčí Hrad. Potvrdit se naopak nedaří *Pyrola rotundifolia* či *Trientalis europaea*.

Značně různorodé jsou louky a pastviny. Místy hostí takové druhy, jako jsou *Centaureum erythraea**, *Euphorbia virgata*, *Filago arvensis*, *Filipendula vulgaris*, *Myosotis discolor* (a další výše jmenované), jiné druhy, jako *Melampyrum cristatum*, *Trifolium alpestre*, *T. ochroleucon* a *T. rubens* zde již zřejmě vzaly za své.

Na svažitých polích či úhorech lze doposud spatřovat jinde méně časté plevely, jimiž jsou *Aphanes arvensis*, *Buglossoides* spp., *Lycopsis arvensis*, *Misopates orontium**, *Neslia paniculata*, *Papaver argemone*, *Sherardia arvensis*, *Valerianella dentata*, *Veronica*

agrestis, *V. triphyllus**, *Vulpia myuros*, naopak za vyhynulé či nezvěstné můžeme označit *Agrostemma githago*, *Anthemis ruthenica*, *Melampyrum arvense*, *Mercurialis annua* a *Ranunculus arvensis*. Jinak je tomu u nížinných rovinatých polí a mladých úhorů s nadbytkem živin, jež neoplývají ani průměrnou pestrostí. Jen výjimečně lze zde dosud nalézt *Lythrum hyssopifolium** (Mruzíková 2014c) nebo i *Hypericum humifusum** (Mruzíková in press).

I tady intravilány obcí doznávají obdobných urbanistických změn, jako je tomu kdekoli jinde. Dosud jsou tu však k vidění i vzácnější archeofyty, třeba *Chenopodium bonus-henricus* nebo *Urtica urens*, naopak v minulosti zaznamenané *Chenopodium vulvaria* nebylo již dlouho potvrzeno (cf. Sedláčková 1989).

Ze 14 orchidejí jich stále v Osoblažském výběžku roste 10, z čehož za běžné můžeme označit *Cephalanthera longifolia* a *Platanthera bifolia*, za vzácné *Cephalanthera damasodium*, *Dactylorhiza fuchsii*, *D. majalis*, *D. sambucina*, *Epipactis albensis**, *E. helleborine**, *Listera ovata* či *Neottia nidus-avis*. Místy je stále možno hojněji potkávat mizející *Orchis mascula*. Za vyhynulé lze na Osoblažsku považovat druhy *Epipactis palustris*, *Orchis morio* a nejspíš i *Platanthera chlorantha* (Mruzíková 2014a).

Nemálo dalších druhů ve zdejší krajině kdysi nalézalo vhodné podmínky k přežití, avšak se ztrátou přirozených biotopů a pro své specifické nároky se vytrácí i naděje na jejich opětovné nalezení: *Campanula cervicaria*, *Centunculus minimus*, *Dianthus superbus*, *Hydrocotyle vulgaris*, *Pseudognaphalium luteo-album*.

Nejen v posledních letech, ale zvláště v těch nedávných, se zde z neofytů rozmohl *Bunias orientalis* (Mruzíková 2014b), hojné jsou *Reynoutria* spp.* i *Impatiens glandulifera* nebo *Lupinus polyphyllus**. Za pozornost stojí i *Erechtites hieraciifolius** na mýtině mezi Bohušovem a Dolními Povelicemi v r. 2012 a o rok později v Městském lese u Osoblahy.

Při Krnově, jsme se setkali s dalšími zajímavými druhy: *Crepis mollis* subsp. *succisifolia*, *Gladiolus imbricatus*, *Scabiosa ochroleuca* a *Trifolium alpestre*, které se soudobě na Osoblažsku již nevyskytují.

Během floristického minikurzu tak bylo zaznamenáno 71 taxonů různého stupně ohrožení (v pojetí celonárodním i regionálním), alochtonní *Pilosella aurantiaca* a *Puccinellia distans* a pěstěné *Agrimonia procera* a *Juniperus communis* nezapočítávají. Mezi regionálně ohrožené (v rámci Moravskoslezského kraje) lze dále přiřadit i takové, jako především: *Cytisus nigricans*, *Genista germanica*, *Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum*, *Jasione montana*, *Neslia paniculata*, *Potentilla heptaphylla* a *Saxifraga granulata*.

Literatura a další zdroje

- Anonymus (2012): Klasifikace půdních typů podle TKSP a WRB. – Mapové kompozice Veřejné – Přírodní prvky a jevy. – URL: <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map> (navštíveno 8. 4. 2012).
- Anonymus (2014): Mapa přírodních lesních oblastí ČR. – URL: <http://www.uhul.cz/nase-cinnost/oblastni-plany-rozvoje-lesu/prirodni-lesni-oblasti-plo> (navštíveno 20. 1. 2014).
- Bureš L., Burešová Z. et al. (2004): Obnova ekologické stability krajiny na Osoblažsku. – Ms. [Depon. in: Ekoservis Jeseníky, Světlá Hora & AOPK ČR, Ostrava].
- Bureš L., Burešová Z. et al. (2007): Jižní část Osoblažského výběžku – obnova ekologické stability krajiny a zvýšení její diverzity. [Depon. in: Ekoservis Jeseníky, Světlá Hora & AOPK ČR, Ostrava].
- Bureš P., Danihelka J., Husáková M. & Pařil P. (2008): Psárky *Alopecurus aequalis* a *A. geniculatus* v České republice: jejich určování a rozšíření. – Muzeum a současnost 23: 3–61.
- Danihelka J., Chrtěk J. jun. & Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. – Preslia 84: 647–811.
- Danihelka J., Petřík P. & Wild J. [eds] (2013): Databanka flóry České republiky. – URL: <http://florabase.cz/databanka/index.php> (navštíveno 5. 6. 2014).
- Demek J. & Mackovčín P. [eds] (2006): Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. – AOPK ČR, Praha.
- Duda J. (1949): Příspěvek ke květeně Slezska. – Přírodovědný sborník ostravského kraje 10: 27–51.
- Duda J., Opravil E. & Šula B. (1993): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 1. – Časopis Slezského zemského muzea, série A, 42: 31–42.
- Ducháček M., Hroudová Z. & Marhold K. (2007): Rod *Bolboschoenus* v květeně České republiky II. *Bolboschoenus yagara*, *B. laticarpus*. – Zprávy České botanické společnosti 42: 65–88.
- Formánek E. (1887): Květena Moravy a rakouského Slezska – 1. díl. – nákl. spisovatelovým, Brno.
- Formánek E. (1896): Květena Moravy a rakouského Slezska – 2. díl. – nákl. spisovatelovým, Praha.
- Grulich V. (2012): Red list of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. – Preslia 84: 631–645.
- Hlisnikovský D. & Mruzíková Z. (2012): *Laserpitium prutenicum* subsp. *prutenicum*, *Omphalodes scorpioides*, *Scleranthus polycarpus*. – In: Plášek V. & Cimalová Š. [eds]: Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska VI. – Časopis Slezského zemského muzea, série A, 61: 259–262.
- Hlisnikovský D. & Sedláčková M. (2014): *Valerianella carinata* Loisel. – In: Plášek V. & Cimalová Š. [eds]: Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska VII. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales 63: 79.
- Hradílek Z. [ed.] (1999): Materiály ke květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – Floristický kurz ČSBS v Bruntále (1989). – Sagittaria, Olomouc.
- Chmelař J. & Koblížek J. (1990): Salicaceae Mirbel – vrbovité. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky 2: 458–495, Academia, Praha.
- Jatiová M. & Šmiták J. (1996): Rozšíření a ochrana orchidejí na Moravě a ve Slezsku. – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha.
- Krkavec F. (1958): Zajímavé rostliny na Osoblažsku. – Vlastivědný zpravodaj „Krnovsko“ 3: 9–11.
- Krkavec F. (1960): Salikologické poměry jihovýchodní části Osoblažska (Slezsko, ČSSR). – Přírodovědný časopis slezský 21: 551–559.
- Krkavec F. (1965): Barevné formy *Anagallis arvensis* na Osoblažsku. – Zprávy geografického ústavu ČSAV 6: 7–8.

- Kruťa T. (1955): Mineralogické poměry v kulmských sedimentech ve slezské části Nízkého Jeseníku. – Časopis Slezského muzea, série A, 4: 29–36.
- Kühn F. (1965): Polní plevely Osoblažska. – Časopis Slezského muzea, série A, 14: 99–107.
- Misař Z., Pouba Z. & Skácel J. [eds] (1996): Geologická mapa ČR, Mapa předčtvrtohorních útvarů 1:200 000 – List Jeseník. 3.vydání. – Český geologický ústav, Praha.
- Moravcová J. (1977): Ochranářské hodnocení lokality „Džungle“ u obce Studnice na Osoblažsku. – Ms. – Disertační práce. [Depon. in: Vysoká škola zemědělská, Praha].
- Mruzíková Z. (2008): Floristicko-fytogeografická studie Osoblažska. – Ms. – Bakalářská práce. [Depon. in: Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, České Budějovice; URL: http://botanika.prf.jcu.cz/systematics/publikace/zmruz_bak.pdf].
- Mruzíková Z. (2011): Floristická studie Osoblažského výběžku. – Ms. – Diplomová práce. [Depon. in: Univerzita Hradec Králové, Přírodovědecká fakulta, Katedra biologie, Hradec Králové; URL: http://www.ms-cbs.cz/_publikace/2011_mruzikova_dp.pdf].
- Mruzíková Z. (2013): Příspěvek k poznání zajímavých polních plevelů Osoblažska. – Zprávy České botanické společnosti 48: 17–29.
- Mruzíková Z. (2014a): Poznámky k rozšíření orchidejí na Osoblažsku. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 3: 39–46.
- Mruzíková Z. (2014b): *Bunias orientalis* L., *Misopates orontium* (L.) Rafin., *Veronica maritima* L. – In: Plášek V. & Cimalová Š. [eds], Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska VII., Časopis Slezského zemského muzea, série A, 63: 71, 74–75, 80.
- Mruzíková Z. (2014c): *Lythrum hyssopifolium* L. – In: Hadinec J. & Lustyk P. [eds]: Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae XII., Zprávy České botanické společnosti 49: 163.
- Mruzíková Z. (s. a., průběžně aktualizováno): Botanická bibliografie Osoblažska. – URL: <http://www.bzo-mz.hostuju.cz/index.php?str=botanickabibliografie> (navštíveno 20. 6. 2014).
- Mruzíková Z. & Hlisnikovský D. (2012): *Aira caryophyllea* L., *Ceratophyllum submersum* L., *Peucedanum oreoselinum* (L.) Moench. – In: Plášek V. & Cimalová Š. [eds]: Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska VI., Časopis Slezského zemského muzea, série A, 61: 256–258, 260–261.
- Neuhäusl R. & Vicherek J. (1960): Příspěvek ke květeně a vegetaci severovýchodního obvodu Nízkého Jeseníku. – Přírodovědný časopis slezský 21: 499–510.
- Neuhäuslová Z., Moravec J., Chytrý M., Sádlo J., Rybníček K., Kolbek J. & Jirásek J. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1: 500 000. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice.
- Pečinka A. (2001): Taxonomie a chorologie rodu *Koeleria* (Poaceae) v České republice a na Slovensku. – Ms. – Diplomová práce [Depon. in: Univerzita Palackého v Olomouci, Katedra botaniky Přírodovědecké fakulty, Olomouc].
- Pečinka A. & Dočkalová Z. (2004): Příspěvek ke květeně pískoven Slezské pahorkatiny. – Časopis Slezského zemského muzea, série A, 53: 75–86.
- Perečková N. (2008): Geneze a morfometrie oblíkových forem na Osoblažsku. – Ms. – Bakalářská práce. [Depon. in: Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Geografický ústav, Brno.]
- Podpěra J. (1949): Jak proniká teplobytná květena do údolí jesenických a beskydských. – Přírodovědecký sborník Ostravského kraje 10: 81–95.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. – *Studia Geographica* 16: 1–74.
- Rohlík J. [ed.] (1997): Bruntálsko, Krnovsko a Osoblažsko. Soubor turistických map 1:50 000. 1. vydání. – Klub českých turistů, Praha.
- Sedláčková M. (1989): Poznámky k rozšíření *Chenopodium vulvaria* na severovýchodní Moravě. – Časopis Slezského zemského muzea, série A, 38: 225–230.
- Sedláčková M. & Plášek V. [eds] (2005): Červený seznam cévnatých rostlin Moravskoslezského kraje (2005). – Časopis Slezského zemského muzea, série A, 54: 97–120.

- Skalický V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky 1: 103–121, Academia, Praha.
- Slavík B. (1971): Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fyto geografickému atlasu ČSR. – Zprávy Československé botanické společnosti 6: 55–62.
- Šimíček D. (2006): Kvartérně-geologické a geomorfologické studium vybraných lokalit Osoblažska – Ms. – Bakalářská práce. [Depon. in: Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Brno].
- Šimíček D. (2008): Studium sedimentů kontinentálního zalednění vybraných lokalit Osoblažska – Ms. – Diplomová práce. [Depon. in: Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Brno].
- Šmarda J. (1963): Rozšíření xerothermních rostlin na Moravě a ve Slezsku. – Československá akademie věd, Brno.
- Štěpánková J. (2000): *Myosotis* L. – pomněnka. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky 6: 216–234, Academia, Praha.
- Tesařová M. (1967): Příspěvek k biogeografii Osoblažska. Charakteristika luk a pastvin. – Ms. – Diplomová práce. [původně Depon. in: Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Olomouc – v současné době nezvěstná].
- Thiers B. (s. a., průběžně aktualizováno): Index Herbariorum: A global directory of public herbaria and associated staff. – New York Botanical Garden's Virtual Herbarium. – URL: <http://sciweb.nybg.org/science2/IndexHerbariorum.asp> (navštíveno 1. 10. 2014).
- Veselý J. (1954): Příspěvek ke květeně Osoblažska. – Přírodovědecký sborník Ostravského kraje 15: 66–75.
- Vicherek J. (1959): *Scabioso-Phleetum* as. nov. a *Scabioso-Phleetum peucedanetosum* Vicherek subas. nov., společenstva xerothermní květeny slezské. – Přírodovědný časopis slezský 20: 13–27.
- Vicherek J. (1960): Poznámky ke květeně Slezska II. – Přírodovědný časopis slezský 21: 443–446.
- Vicherek J. (1962): Poznámky ke květeně Slezska. – Přírodovědný časopis slezský 23: 273–285.

vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Obr. 3: Kopřiva žahavka (*Urtica urens*), Město Albrechtice [foto Z. Mruzíková, 8. VI. 2013]. – Obr. 4: Prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*), Bučávka [foto Z. Mruzíková, 23. IV. 2014]. – Obr. 5: Jetel alpský (*Trifolium alpestre*), Krnov [foto M. Popelářová, 9. VI. 2013]. – Obr. 6: Ovsíček obecný (*Aira caryophyllea*), Bučávka [foto D. Hlisenkovský, 8. VI. 2013].

Obr. 7: Bělolist žlutavý (*Filago lutescens*), Vysoká [foto D. Hlisnikovský, 9. VI. 2013]. – Obr. 8: Sírovec žlutooranžový (*Laetiporus sulphureus*) na torzu třešně, Osoblažsko [foto Š. Cimalová, 9. VI. 2013]. – Obr. 9: Pohled na osoblažskou krajinu od okraje pole (lokalita č. 14) pod vrchem Vysoká směr Pitárné – poblíž lokality č. 15 [foto D. Zábranská, 8. VI. 2013].